

I. Ερρίκος Ντυνάν

Πίνακας περιεχομένων

I. Ερρίκος Ντυνάν	1
Σύντομο Ιστορικό	1
Ειδικώς το ζήτημα της αντιδικίας ΚΙΕΝ – Marfin	26
Συνολική αξιολόγηση	37
Συμπερασματική ποινική αξιολόγηση	39

Σύντομο Ιστορικό

Ο **Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός** συνιστά ιδιόρρυθμο κοινωφελές σωματείο (Α.Π. 1468/1997) και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του, εγκριθέντος με το β.δ. της 10ης/27ης Ιουνίου 1877 (ΦΕΚ Α' 44), καταστατικού του. Το καταστατικό του Ε.Ε.Σ. τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενεστέρως με τους ν.745/1917, 2995/1922, 3711/1928, τον α.ν. της 16ης -23πς Ιανουαρίου 1936, τους ν.788/1943, 70/1944, τον α.ν.. 552/1945 και το ν.δ. 419/1947, καθώς και τις γενικές αρχές της υπ' αριθ. 10/22-8-1864 Διεθνούς Συμβάσεως της Γενεύης.

Με την υπ' αριθ. 7.855/16-3-1992 πράξη της συμβολαιογράφου Αθηνών Μ. Μασούρου-Τσανάκα, η οποία τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την υπ' αριθ. 7.962/8 Ιουνίου 1992 πράξη της ίδιας συμβολαιογράφου, **συνέστησε νοσηλευτικό ίδρυμα με την επωνυμία «ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΕΕΣ - ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ - Ν.Π.Ι.Δ.»**. Οι ανωτέρω καταστατικές διατάξεις κωδικοποιήθηκαν με την υπ' αριθ. 8.031/23-7-1992 πράξη της ως άνω συμβολαιογράφου, που συμπληρώθηκε με την υπ' αριθ. 13840/21-8-1992 πράξη της συμβολαιογράφου Αθηνών Ε.Μορφωπού-Χρόνη. Η, κατά τα ανωτέρω, σύσταση από τον Ε.Ε.Σ. του κοινωφελούς αυτού, μη

κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ιδρύματος, με την επωνυμία «ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ» (ΚΙΕΝ), κυρώθηκε και απέκτησε ισχύ νόμου με τις διατάξεις του **άρθρου 49 του ν.2082/1992** (ΦΕΚ Α' 158).

Βασικός σκοπός του ως άνω ιδρύματος είναι, κατά τον ιδρυτικό του νόμο, η ίδρυση υψηλής στάθμης και συγχρόνου τεχνολογίας νοσηλευτικού ιδρύματος, για τη νόμιμη λειτουργία του οποίου εκδόθηκε η υπ' αριθ. Υ4ε/9493/4-9-2000 απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας, η οποία τροποποιήθηκε με τις υπ' αριθ. Υ4ε/65956/23-7-2002, Υ4ε/36514/15-5-2003, Υ4ε/15495/28-3-2005 Υ4ε/34625/07/14-2-2008 και Υ4ε/92705/1-8-2008 αποφάσεις του ίδιου Υπουργού.

Περαιτέρω, στα άρθρα 1 και 7 του καταστατικού του ΚΙΕΝ προβλέφθηκε ότι το ίδρυμα απολαμβάνει οικονομικής και διοικητικής αυτοτέλειας, η λειτουργία του διέπεται από τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα, καθώς και τις διατάξεις του καταστατικού του (κυρωθέντος με τον ν. 2082/1992), ενώ το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελεί το ανώτατο όργανο εκτέλεσης των σκοπών της Διοίκησης και Διαχείρισης των υποθέσεών του, αποφασίζει δε, ελευθέρως επί όλων των ζητημάτων που αφορούν το ίδρυμα.

Η εποπτεία και ο έλεγχος του «Ερρίκος Ντυνάν» που ασκείται από το Υπουργείο Υγείας περιλαμβάνει μόνον την εκπλήρωση του σκοπού του ιδρύματος, δηλαδή τον τρόπο παροχής των υπηρεσιών υγείας και τον τρόπο άσκησης του ιατρικού, νοσηλευτικού, επιστημονικού και εκπαιδευτικού έργου του ιδρύματος. Δεν υπήρξε επιχορήγηση από το Ελληνικό Δημόσιο.

Το 2006 το ΚΙΕΝ, με απόφαση της τότε διοίκησής του, συνήψε **δανειακές συμβάσεις** με την **Marfin Popular Bank Λευκωσίας** συνολικού ύψους **115 εκ. €** (ήτοι δύο συμβάσεις των 50 εκ. € πλέον 15 εκ. € ως πίστωση μέσω αλληλόχρεου λογαριασμού).

Στις **7 Απριλίου 2006** δημοσιεύτηκε ο **ν. 3454/2006**, που καθόρισε την σύνθεση του ΔΣ του ΚΙΕΝ, προβλέποντας ότι η πλειοψηφία ορίζεται από τον Ερυθρό Σταυρό και μειοψηφία από το Υπουργείο Υγείας. Συγκεκριμένα,

σύμφωνα με το άρθρο 18 ν. 3454/2006: «*Το Κοινωνικό Ιδρυμα «ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ» διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο με επτά τακτικά και τρία αναπληρωματικά μέλη. Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος είναι ο Πρόεδρος του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού ή πρόσωπο που επιλέγεται από τη Γενική Συνέλευση του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού. Τρία τακτικά μέλη και δύο αναπληρωματικά μέλη διορίζονται από το Κεντρικό Διοικητικό Συμβούλιο του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού. **Τρία τακτικά μέλη, τα οποία είναι κατά προτίμηση πρόσωπα δραστηριοποιούμενα στο χώρο της υγείας, και ένα αναπληρωματικό μέλος διορίζονται από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.** Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου του Κοινωνικού Ιδρύματος ορίζεται τετραετής. Το Διοικητικό Συμβούλιο κατά την πρώτη συνεδρίασή του συγκροτείται σε σώμα. Αντιπρόεδρος εκλέγεται ένα από τα μέλη που έχει ορίσει ο Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.»*

Στις **25 Ιουνίου 2008** εστάλη επιστολή του **Ανδρέα Μαρτίνη** (πρ. Πρόεδρο του ΚΙΕΝ) προς τον τότε Υπουργό Υγείας, Δημήτρη Αβραμόπουλο, με την οποία δήλωσε ότι διαφωνεί με την μετάταξη προσωπικού από το νοσοκομείο Ερρίκος Ντυνάν σε υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας.

Μεταξύ του Ιδρύματος και της Εταιρείας με την επωνυμία «ΓΑΙΑ ΜΑΙΕΥΤΙΚΟ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε» (Εταιρεία), καταρτίσθηκε το **από 29-7-2009 ιδιωτικό συμφωνητικό «συμπράξεως»**, με το οποίο το Ιδρυμα δεσμεύθηκε να παραχωρήσει στην Εταιρεία συγκεκριμένους χώρους του, επί της Λ. Μεσογείων 107, κτιρίου του καθώς και τη χρήση των εργαστηρίων του, βοηθητικών υπηρεσιών και θέσεων parking, επίσης δε (δεσμεύθηκε) ότι «θα συνεισφέρει και τη χρήση της άδειας λειτουργίας την προσφορά των υπηρεσιών του Επιστημονικού Διευθυντή, τον δανεισμό 32 νοσηλευτριών-μαιών και όποιου επιπλέον προσωπικού απαιτηθεί κατά νόμο και με τις νόμιμες αμοιβές των οποίων τα έξοδα βαρύνουν αποκλειστικά την «ΣΥΜΠΡΑΤΤΟΥΣΑ». Η τελευταία δεσμεύθηκε ότι

θα αναλάβει «την οργάνωση και διαχείριση του Μαιευτικού - Γυναικολογικού τμήματος του νοσοκομείου, την παροχή τεχνογνωσίας την προσέλκυση ιατρών συνεργατών (μαιευτήρων-γυναικολόγων), τη στελέχωση της κλινικής με το πάσης φύσεως αναγκαίο προσωπικό, την ανακατασκευή όλων των χώρων, την αγορά νέου υπερσύγχρονου εξοπλισμού, την προβολή της κλινικής τη δωρεάν νοσηλεία σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες κλπ.». Συνεπεία των ανωτέρω συνομολογήθηκε ότι το Ίδρυμα θα εισπράττει ποσοστό 6% επί του ετησίου ακαθάριστου τζίρου από τη λειτουργία της εταιρείας ή 21 % επί των ετησίων καθαρών κερδών της

Με την ίδια σύμβαση συμφωνήθηκε ειδικότερα, ότι το Ίδρυμα «συνεισφέρει την παραχώρηση κατά την εμπράγματη έννοια της αποκλειστικής κατοχής και χρήσης» προς την Εταιρεία των χώρων που περιγράφονται σ' αυτήν, «προκειμένου να στεγάσει και λειτουργήσει στο όνομα της ...Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική». Επίσης, συμφωνήθηκε ότι (το Ίδρυμα) «συνεισφέρει την άδεια λειτουργίας του Νοσοκομείου με την επωνυμία Κοινωφελές ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ, καθ' ό μέρος αυτή συνιστά απολύτως αναγκαίο και απαραίτητο όρο για την απρόσκοπτη λειτουργία της ως άνω Γυναικολογικής και Μαιευτικής κλινικής της «ΣΥΜΠΡΑΤΤΟΥΣΑΣ», ότι «η ...εισφορά της χρήσης των παραχωρουμένων χώρων μετά της άδειας λειτουργίας Γυναικολογικού-Μαιευτικού τμήματος, λόγω της μεικτής φύσης της, διέπεται κατά νομική αναγκαιότητα και κατά αναλογική εφαρμογή ως προς τη διάρκεια και τη λύση της από το νόμο 813/78, όπως αυτός κωδικοποιήθηκε και ισχύει με το Π.Δ. 34/1995» και ότι οι παραχωρούμενοι στην Εταιρεία χώροι «θα χρησιμοποιηθούν απ' αυτήν για την εγκατάσταση και λειτουργία κλινικής (με οργανωτική-λειτουργική αυτονομία) αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών υγείας και περίθαλψης στον μαιευτικό-γυναικολογικό τομέα, η οποία θα λειτουργήσει σύμφωνα με την άδεια λειτουργίας του Νοσοκομείου «ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ» και η οποία άδεια ρητά συνομολογείται από τα συμβαλλόμενα μέρη θα τροποποιηθεί σύμφωνα με τις υποδείξεις της ΣΥΜΠΡΑΤΤΟΥΣΑΣ και βάσει της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας, ώστε να μπορεί να εκπληρώσει το σκοπό της παρούσας σύμβασης στον οποίο απέβλεπαν τα μέρη...». Επίσης, ότι καθ' όλη τη

διάρκεια της συμβάσεως αυτής «η «ΣΥΜΠΡΑΤΤΟΥΣΑ» διατηρεί το δικαίωμα να χρησιμοποιεί την επωνυμία της και το διακριτικό της τίτλο «ΓΑΙΑ Α.Ε.» σε όλους τους παραχωρούμενους χώρους, στη δυτική είσοδο του Νοσοκομείου ... καθώς και λεκτικά και γραφικά στοιχεία, σήματα και απεικονίσεις που θα καθιστούν ευδιάκριτη τη λειτουργία της ως αυτοδύναμα οργανωμένης μαιευτικής-γυναικολογικής κλινικής» και ότι θα προβεί, με δική της δαπάνη, φροντίδα και ευθύνη στις απαιτούμενες, κατά την κρίση της, εργασίες, επισκευές και διαρρυθμίσεις των παραχωρουμένων χώρων και ότι θα τηρεί αυστηρά ξεχωριστούς λογαριασμούς για τις εισπράξεις από τη λειτουργία «της κλινικής της», θα προσλαμβάνει δε η ίδια και θα μισθοδοτεί το πάσης φύσεως προσωπικό που απαιτείται για τη λειτουργία αυτής

Με το ίδιο συμφωνητικό το Ίδρυμα υποσχέθηκε «την αδιακώλυτο και απόλυτο χρήση από την «ΣΥΜΠΡΑΤΤΟΥΣΑ» των εισφερομένων-παραχωρουμένων χώρων και την εξασφάλιση της ομαλής και αδιάκοπης λειτουργίας από τη «ΣΥΜΠΡΑΤΤΟΥΣΑ» της μαιευτικής-γυναικολογικής κλινικής που θα προκύψει μετά την αναδιάρθρωση και ανακατανομή των χώρων, σύμφωνα με τις υποδείξεις της «ΣΥΜΠΡΑΤΤΟΥΣΑΣ», καθώς επίσης ότι θα «καταθέτει αιτήσεις προς τις αρμόδιες αρχές, μόνο ή με υπόδειξη της «ΣΥΜΠΡΑΤΤΟΥΣΑΣ» για την ανακατανομή των κλινών αυτής». Περαιτέρω συμφωνήθηκε ότι η εταιρεία θα ασκεί ανεξάρτητη πολιτική, καθόσον αφορά στον καθορισμό του ημερήσιου νοσηλίου και στις συμβάσεις με δημόσιους ασφαλιστικούς οργανισμούς και ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, τέλος δε ετέθη όρος, σύμφωνα με τον οποίο, σε περίπτωση συμμετοχής της ΓΑΙΑ Α.Ε., κατά πλειοψηφία, σε άλλη εταιρεία, η νέα αυτή εταιρεία υπεισέρχεται αυτοδικαίως στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της ΓΑΙΑ Α.Ε.

Ύστερα από αίτημα του Ιδρύματος, εκδόθηκε η υπ' αριθ. Υ4ε/123637/16-9-2009 απόφαση του Υπουργού Υγείας, με την οποία τροποποιήθηκε εκ νέου η άδεια λειτουργίας του.

Ειδικότερα, με την απόφαση αυτή εγκρίθηκε η ανακατανομή των κλινών του, η μείωση αυτών του παθολογικού και του χειρουργικού τομέα, η δημιουργία τριών μαιευτικών-γυναικολογικών τμημάτων, συνολικής δυναμικότητας 112

κλινών, ως τμημάτων του χειρουργικού του τομέα, η κατάργηση ενός τμήματος ημερήσιας νοσηλείας, η ανακατανομή χειρουργικών αιθουσών, η δημιουργία νέου μαιευτηρίου (με πέντε αίθουσες τοκετού και δέκα θέσεις ωδίνων) και τεσσάρων νέων άσηπτων χειρουργείων γυναικολογικών επεμβάσεων και καισαρικών, καθώς επίσης και η αντικατάσταση ορισμένων επιστημονικών υπευθύνων του.

Μετά την έκδοση της ανωτέρω αποφάσεως του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καταρτίσθηκε, μεταξύ των ίδιων νομικών προσώπων (ΚΙΕΝ και ΓΑΙΑ ΑΕ), το από **11-11-2009** ιδιωτικό συμφωνητικό, στο οποίο ενσωματώθηκε, κατά τα αναφερόμενα στο με ίδια ημερομηνία συμφωνητικό «διευκρινίσεων σύμπραξης», το από 29-7-2009 προγενέστερο.

Οι τεθέντες με το συμφωνητικό αυτό όροι είναι περίπου ταυτόσημοι με τους προεκτεθέντες, ειδικότερα δε, ενόψει του ότι, όπως αναφέρεται σ' αυτό, «στα πλαίσια της λειτουργίας του Ιδρύματος περιλαμβάνεται και η γυναικολογική και μαιευτική κλινική για την οποία έχει χορηγηθεί η κατά νόμο προβλεπόμενη διοικητική άδεια», συμφωνήθηκε ότι το ' Ίδρυμα θα διαθέτει στην Εταιρεία τη χρήση των ιδίων, ως άνω ιδιόκτητων χώρων του, για την εγκατάσταση και λειτουργία σ' αυτούς «αυτόνομης γυναικολογικής-μαιευτικής κλινικής», ότι η Εταιρεία δικαιούται να ανακοινώνει σε τρίτους την εν λόγω συνεργασία, ότι θα παρέχει στο Ίδρυμα τεχνογνωσία, θα προσελκύει ιατρούς-γυναικολόγους, θα εξοπλίζει το νοσοκομείο με νέο ιατρικό εξοπλισμό και θα προβαίνει στη στελέχωση τούτου με το πάσης φύσεως προσωπικό, καθώς επίσης ότι θα καθορίζει τον ισχύοντα εκάστοτε τιμοκατάλογο για την κλινική της.

Στις **19 Νοεμβρίου 2009** η δανείστρια τράπεζα Marfin προέβη σε καταγγελία της δανειακής σύμβασης με το ΚΙΕΝ επικαλούμενη ότι το Ερρίκος Ντυνάν προέβη στην μακρόχρονη εκμίσθωση του ακινήτου της προς την Γαία ΑΕ (θυγατρική του «Ιατρικού Κέντρου») χωρίς να ενημερώσει και χωρίς να λάβει έγκριση της τράπεζας, παραβιάζοντας σχετική υποχρέωση από την σύμβαση δανείου.

Στις **21 Δεκεμβρίου 2009** υποβλήθηκε μήνυση του Κοινοφελούς ιδρύματος Ερρίκος Ντυνάν κατά των νόμιμων εκπροσώπων της τράπεζας Marfin, για το αδίκημα της εκβίασης, της απιστίας (της ζημίας συνισταμένης στην αποστέρηση των κερδών της Marfin από την ομαλή εκτέλεση των δανειακών συμβάσεων), και για παράβαση της νομοθεσίας περί αθέμιτου ανταγωνισμού (αρ. Β09/8110).

Στις **29 Δεκεμβρίου 2009** εκδόθηκε **διάταξη του Εισαγγελέως Πλημμελειοδικών Αθηνών** με την οποία η μήνυση του Ερρίκος Ντυνάν απορρίπτεται, με το σκεπτικό ότι το Ερρίκος Ντυνάν παρέβη πράγματι τους όρους της δανειακής σύμβασης, λόγω της συνεργασίας του με την ΓΑΙΑ ΑΕ. Στις **4 Φεβρουαρίου 2011** εκδίδεται διάταξη του Εισαγγελέα Εφετών με αριθ. 50/2011, η οποία κάνει μερικώς δεκτή την προσφυγή του Ερρίκος Ντυνάν (κατά της ανωτέρω διάταξης του ΕισΠλημΑθ) και παραπέμπει τον Ανδρέα Βγενόπουλο σε δίκη, **μόνο όμως για το αδίκημα της απόπειρας εκβίασης επιχείρησης** (κλητήριο θέσπισμα 749/ 2011).

Στις **11 Αυγούστου 2010** η δανείστρια Τράπεζα Marfin εκδίδει διαταγές πληρωμής υπ' αριθ. 11.561, 11562, 11563/ 2010 κατά του Ερρίκος Ντυνάν, σε συνέχεια της προηγηθείσας καταγγελίας των δανειακών συμβάσεων. Αποτέλεσμα τούτου είναι ότι το ΚΙΕΝ εγγράφεται στην «μαύρη λίστα» του Τειρεσία.

Στις **19 Ιανουαρίου 2011** ο Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κ. Ανδρέας Λοβέρδος προβαίνει σε πλήρη ενημέρωση των μελών της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής σχετικά με την κατάσταση στο νοσοκομείο «Ερρίκος Ντυνάν». Στην συνεδρίαση αυτή **ο Υπουργός αναφέρει τα τεράστια προβλήματα που αντιμετωπίζει το νοσοκομείο και αποσαφηνίζει την πρόθεσή του να διασωθεί.**

Συγκεκριμένως, αναφέρει μεταξύ άλλων τα εξής:

Το ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ μας ενημερώνει ότι είναι σε φάση να κλείσει. Υπάρχουν προβλήματα που προκύπτουν από την οικονομική του ασφυξία, μια ασφυξία στην οποία όπως ισχυρίζεται ο κ. Μαρτίνης το έχει καταδικάσει η ΜΑΡΦΙΝ και ο ιδιοκτήτης της τράπεζας λέει ακριβώς το αντίθετο. (...)

Διάφορες σκέψεις και απόπειρες για την υπέρβαση της κρίσης αυτής εμφανίζουν νομικά ή κοινωνικά προβλήματα. Εξηγούμαι: η σκέψη που έκανε ο Πρόεδρος του Δ.Σ. του Ερρίκος Ντυνάν ο κ. Μαρτίνης, ήταν λόγω αυτών των οικονομικών προβλημάτων, να πουλήσει το νοσοκομείο, το οποίο είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου κοινωφελούς σκοπού. Μας εξέθεσε αυτήν την σκέψη στο Υπουργείο Υγείας, ενώπιον των έξι μελών της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου και όλης της διοικητικής του ηγεσίας, συμπεριλαμβανομένου και του νομικού συμβούλου. Ο σύμβουλος είπε: ότι το Ερρίκος Ντυνάν δεν πωλείται, με γνωμοδότηση που συνέταξε και την οποία μας υπέβαλε στηρίζει αυτήν την νομική άποψη. Άρα, το Ερρίκος Ντυνάν ιδρύεται και διαλύεται, εφόσον δεν μπορεί να υπάρξει. Άλλη λύση δεν υπάρχει. Η ερμηνεία του νομικού πλαισίου, όχι του συνταγματικού πλαισίου, από τον νομικό σύμβουλο μας δείχνει αυτήν την λύση. (...)

Εμείς ως Υπουργείο ζητήσαμε από τον κύριο Βγενόπουλο, να διευκολύνει το Ερρίκος Ντυνάν. Δεν θέλουμε να κλείσει. Είναι ένα καλό νοσοκομείο και υπάρχει κόσμος που νοσηλεύεται εκεί, υπάρχουν άνθρωποι που εργάζονται εκεί. Δεν είναι ότι το καλύτερο να κλείσει αυτό το νοσοκομείο, βέβαια, στο μέτρο του δυνατού. Εμείς ως Υπουργείο Υγείας δεν έχουμε την δυνατότητα να ανοίγουμε ή να κλείνουμε νοσοκομεία».

Στην ίδια συνεδρίαση ο **νομικός σύμβουλος του Υπουργείου Υγείας κ. Βλάσης Βούκαλης**, διευκρίνισε τα εξής:

- **Ότι το ΚΙΕΝ δεν έχει δημόσιο χαρακτήρα και δεν αποτελεί δημόσια περιουσία**
- **Λόγω της ιδρυματικής του μορφής δεν μπορούσε υπό το τότε ισχύον καθεστώς, να πωληθεί.**

Συγκεκριμένα , κατά την ομιλία του ο κ. Βλάσιος Μπούκαλης, Νομ. Σύμβουλος του Υπουργείου Υγείας ανέφερε τα εξής:

Το νοσοκομείο Ερρίκος Ντυνάν είναι μια τελείως διαφορετική περίπτωση. Ιδρύθηκε το 1992 αφού πρώτα έγινε η συμβολαιογραφική πράξη, όλοι οι όροι και το καταστατικό και ο κανονισμός και ο οργανισμός επικυρώθηκαν δια νόμου. Δηλαδή από τότε ο νομοθέτης ήθελε να δώσει μια βαρύτητα, επέδειξε ένα μεγάλο ενδιαφέρον για αυτό το νοσοκομείο. Έγινε αυτό το νοσοκομείο ως ίδρυμα. Το ίδιο το καταστατικό δε του ιδρύματος αυτού λέει ότι εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος νόμου αλλά και οι διατάξεις του αστικού κώδικα περί ιδρυμάτων. Αυτό είναι πάρα πολύ βασικό και θα πρέπει να το κρατήσουμε για κάποια οποιαδήποτε μελλοντική παρέμβαση εδώ. Είναι λοιπόν σαφές ότι το νοσοκομείο Ερρίκος Ντυνάν που ιδρύθηκε από το κοινωφελές ίδρυμα και είναι και το βασικότερο περιουσιακό στοιχείο και η βασικότερη δραστηριότητα του, δεν είναι τίποτα άλλο παρά ένα βασικό πρόσωπο. Και μάλιστα κοινωφελές με μορφή ιδρύματος.

*Ο ίδιος ο νόμος θέλησε η πολιτεία να έχει κάποια επέμβαση μέσα σε αυτό το νοσοκομείο και αυτό υλοποιείται με τα εξής : **Διορίζει ο Υπουργός Υγείας τρία μέλη του ΔΣ και έναν αναπληρωματικό. Το ίδρυμα έχει φορολογικές απαλλαγές, δεν πληρώνει φόρο εισοδήματος, έχει όλα τα δικονομικά προνόμια του δημοσίου σαν να είναι ... το κράτος. Αυτά τα προνόμια τα οποία ο νομοθέτης έδωσε τότε εις το ίδρυμα δε το μεταλλάσσουν σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, ούτε σε οτιδήποτε άλλο, εξακολουθεί και παραμένει και είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου.** Αυτό λοιπόν είναι το καθεστώς που ισχύει τώρα.*

*Το 2006 είχε γίνει μια επέμβαση του νομοθέτη και είπε ότι το ίδρυμα μπορεί να συνεργάζεται με άλλα νομικά πρόσωπα για εκπλήρωση του σκοπού του. Αυτή λοιπόν η ρύθμιση κατά την δική μας έννοια και κατά την ... γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που βγάλαμε είναι ότι μέσα σε αυτό το νοσοκομείο δεν μπορεί να εγκατασταθεί άλλη εταιρεία αλλά πρέπει να απορροφηθεί. Αυτή είναι η βασική αρχή της αυτοτέλειας του ιδρύματος. Είναι λοιπόν ίδρυμα. Ο αστικός κώδικας, έχω εδώ την ερμηνεία, δεν θα σας κουράσω με νομικίστικες θεωρίες, **σε κανένα συγγραφέα δεν αναφέρεται***

ότι μπορεί να πουληθεί το ίδρυμα. Το ίδρυμα ιδρύεται με ΠΔ, ή με νόμο, εδώ έχουμε εξαίρεση, έχει ιδρυθεί με νόμο το Ερρίκος Ντυνάν, δηλαδή με νομοθέτημα με υπερτέρας τυπικής δυνάμεως και αυτό δείχνει το ενδιαφέρον της πολιτείας να λειτουργήσει αυτό το νοσοκομείο ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου κοινωφελούς χαρακτήρα και να μην αλλάξει σκοπό. **Είναι Ίδρυμα, έχει ορισμένο σκοπό και δεν μπορεί να πουληθεί.**

Αυτό με τις διατάξεις του αστικού κώδικα περί διαλύσεως, μπορεί να διαλυθεί για ορισμένους λόγους και αν έχει εκπληρώσει το σκοπό του κ.λπ.. Πέραν αυτών, υπάρχει και ένα άλλο πρόβλημα ενδεχομένως, ότι ο Ερυθρός Σταυρός ο οποίος είναι σωματείο, έχει και κληροδοτήματα, για τα οποία όπως γνωρίζετε υπάρχει συνταγματική απαγόρευση και δεν μπορεί να αλλάξει ο σκοπός παρά μόνο με απόφαση του Εφετείου. Είναι, λοιπόν, εδώ και ένα θεματάκι, εάν αυτό το Ίδρυμα το οποίο έγινε ως κοινωφελές με φοροαπαλλαγές και όλα αυτά τα προνόμια, μπορεί να αλλάξει σκοπό. Όμως, πιστεύω ότι μπορεί να υπάρξει ένα ειδικό νομοθέτημα για να αλλάξει αυτό το καθεστώς, εφόσον συμφωνήσει ενδεχομένως και η άλλη πλευρά, διότι εδώ τίθεται και θέμα ιδιοκτησίας. Το συγκεκριμένο Ίδρυμα έχει μία περιουσία η οποία βέβαια δεν ανήκει στο δημόσιο, αλλά στον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό.

Στην ίδια συνεδρίαση είναι αποκαλυπτική η στιχομυθία Μάριου Σαλμά – Ανδρέα Μαρτίνη **για το ύψος των χρεών του Ιδρύματος.** Ο διάλογος καταγράφεται στα πρακτικά ως εξής:

ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ: το Ερρίκος Ντυνάν είναι μια ζημιογόνος υγειονομική μονάδα, που βεβαίως έχει να εισπράττει από το δημόσιο, δεν ξέρω αν είναι μόνο τα 24 εκατομμύρια εάν υποθέσουμε ότι είναι μόνο αυτά, άρα χρωστάει 80 εκατομμύρια. Και δεν ξέρω αν είναι μόνο τα 80 γιατί μπορεί να χρωστάει και άλλα. Κύριε Μαρτίνη υπάρχουνε και άλλα χρέη εκτός των 80 εκατομμυρίων και άλλες υποχρεώσεις ανεξόφλητες προς προμηθευτές και προς αλλού;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΡΤΙΝΗΣ (Πρόεδρος του Ερρίκος Ντυνάν): Υπάρχουν.

ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ: Πόσο είναι το σύνολο;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΡΤΙΝΗΣ: Εκατόν δέκα εκατομμύρια στο σύνολο.

Στις 16 Φεβρουαρίου 2011 συνεδριάζει εκ νέου η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων για το ΚΙΕΝ.

Ο Υπουργός Υγείας Α. Λοβέρδος αποσαφηνίζει εκ νέου ότι σκοπός του είναι η διάσωση του νοσοκομείου, το οποίο έχει περιέλθει σε δεινή θέση λόγω των δανειακών του υποχρεώσεων. Σύμφωνα με την τοποθέτηση του Υπουργού:

Το δημιούργημα αυτό του Ερυθρού Σταυρού, το «Ερρίκος Ντυνάν», αντιμετωπίζει προβλήματα σήμερα που ξαναλέω ότι φτάνουν στο σημείο να μιλάμε ακόμη και για τη διάλυσή του. Τις νομικές εκδοχές αυτών των προβλημάτων, μετά από μια γνωμοδότηση του Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου του κ. Βούκαλη που είναι νομικός σύμβουλος του Κράτος και όχι το Υπουργού, τις ακούσαμε εδώ πριν από ένα μήνα περίπου. Ακούσαμε για τις δυσχέρειες που αντιμετωπίζει η προοπτική της [διά]λυσης, που νομικώς κατά τον κ. Βούκαλη, απαγορεύεται και αυτό εμένα με δεσμεύει, αφού είναι ο νομικός σύμβουλος του Υπουργείου

Κάθε επιχειρηματική σύγκρουση θα την «φέρνουμε» στη Βουλή; Φυσικά και όχι. Σήμερα όμως στη Βουλή, δεν έρχεται μια επιχειρηματική σύγκρουση, αλλά μια σύγκρουση, η οποία οδηγεί ένα νοσοκομείο, όπου κάποιοι συνάδελφοι μας υπουργοί Υγείας έφτιαξαν, στα όρια της διάλυσης.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, το νοσοκομείο αυτό έχει ασθενείς, οι οποίοι έχουν «συνδέσει» τις ελπίδες τους με κάποιους γιατρούς που εργάζονται εκεί και με κάποιες υποδομές. Ας το κλείσει κάποιος άλλος με σπασμωδικές κινήσεις. Δεν θα είμαι εγώ αυτός. Εγώ θα έχω παλέψει να μείνει «όρθιο» αυτό το νοσοκομείο. Όμως, σε αυτή τη προσπάθεια υπάρχουν και προβλήματα, δεν θα ήθελα να πω ότι υπάρχουν αντίπαλοι.

υπάρχει στην ιδιαιτερότητα της νομικής φύσης του συγκεκριμένου Υπουργείου, η παράμετρος ότι το Κράτος δεν το επιχορηγεί, όπως ετησίως επιχορηγεί το «Ωνάσειο» με κάποιες δεκάδες εκατομμύρια, δεν πληρώνει τους μισθούς, όπως πληρώνει τους μισθούς του νοσοκομείου «Παπαγεωργίου», αλλά συμμετέχουμε στο Δ.Σ. του νοσοκομείου.

Έχω ορίσει τρεις εκπροσώπους, οι οποίοι λειτουργούν σύμφωνα με τη δική μου κατεύθυνση, το νοσοκομείο να μην κλείσει και σύμφωνα με αυτά που λέει ο νομικός σύμβουλος του Υπουργείου. Δηλαδή, εάν ο νομικός σύμβουλος του Υπουργείου λέει ότι «δεν πωλείται, σημαίνει ότι δεν πωλείται». Εάν λέει ότι το «management δεν θα δοθεί, τότε δεν θα δοθεί το management».

Από την κατάθεση του Α. Βγενόπουλου στην Επιτροπή προκύπτει το ύψος της δανειοδότησης της τράπεζας Μαρφίν προς το ΚΙΕΝ. Σύμφωνα με τα όσα ανέφερε:

Η δανειακή σχέση με το «Ερρίκος Ντυνάν» ξεκίνησε εις το τέλος Νοεμβρίου 2006

*Ξεκίνησαν εκταμιεύσεις δανείων εις τις 19 Δεκεμβρίου του 2006, όπου εκταμιεύθηκαν **50 εκατομμύρια**, στις 26 Φεβρουαρίου 2007, με εκταμίευση **15 εκατομμύριων** και εις τις 24 Μαΐου ήταν μια τελική δανειακή χορήγηση, ύψους **50 εκατομμυρίων**, η οποία είχε και ένα συγκεκριμένο σκοπό, δηλαδή να επιτρέψει στο «Ερρίκος Ντυνάν» να εξοφλήσει προμηθευτές.*

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ: Κύριε Βγενόπουλε, αθροιστικά, πόσο είναι το δάνειο;

*ΑΝΔΡΕΑΣ ΒΓΕΝΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Δ.Σ. του Ομίλου «Marfin Investment Group»): Αυτή τη στιγμή, **το υπόλοιπο του δανείου είναι 82.880.170 ευρώ**. (...) Στις 19 Νοεμβρίου [2009] καταγγέλλονται οι συμβάσεις με αποστολή τριών εξωδίκων και προσπαθεί η τράπεζα να διεκδικήσει το δάνειο της.*

Σημειώνεται ότι στην 2^η συνεδρίαση της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων (16.2.2011), έπειτα από πρόταση του Ιωάννη Λαμπρόπουλου και με σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Υγείας Α. Λοβέρδου, αποφασίζεται η αποστολή όλων των σχετικών πρακτικών της Επιτροπής στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου.

Παράλληλα, από τον Μάιο του 2011 το ΚΙΕΝ οφείλει δεδουλευμένα στους εργαζόμενους, οι οποίοι κατέληξαν εξ αυτού σε επίσχεση εργασίας για την

διεκδίκηση των νομίμων απαιτήσεών τους, με αποτέλεσμα το νοσοκομείο να αδυνατεί να λειτουργήσει ομαλά. Όπως προκύπτει από την κατάθεση του Α. Βγενόπουλου στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων την 16.2.2011 προηγούμενες οφειλές του ΚΙΕΝ προς τους εργαζόμενους είχαν εξοφληθεί με απελευθέρωση οφειλομένων ποσών για καταβολή εργατικών απαιτήσεων. Συγκεκριμένα αναφέρει:

«Η τράπεζα έχει ενεργήσει εντός των αρχών της χρηστής διοίκησης για να προστατέψει το δάνειο της. Έχει ενεργήσει καλόπιστα και υπάρχει μια τελική απόδειξη της καλοπιστίας της, όταν τον Δεκέμβριο του 2010, πριν από λίγους μήνες, υπεβλήθη ένα αίτημα από το «Ερρίκος Ντυνάν» για να απελευθερωθεί ένα ποσό της τάξεως των 4 εκατομμυρίων, περίπου, προκειμένου να πληρωθούν οι μισθοί και τα δώρα των εργαζομένων, διότι το νοσοκομείο βρισκόταν σε αδυναμία να πληρώσει τις υποχρεώσεις του. Συγκεκριμένα στις 20 Δεκεμβρίου ζήτησαν από την τράπεζα να τους δώσει 4 εκατομμύρια ευρώ. Η τράπεζα προβληματίστηκε πάρα πολύ, διότι, αυτά τα χρήματα πήγαιναν εις απομείωση των δανείων. Η διοίκηση του «Ερρίκος Ντυνάν» επικοινωνήσε και με το σύλλογο και τους είπε ότι εάν θέλετε να πληρωθείτε, θα τα πάρουμε από την τράπεζα. Οι εκπρόσωποι των εργαζομένων πήγανε στο κοντινό κατάστημα της τράπεζας και έλεγαν «πληρώστε μας-πληρώστε μας» και δημιουργήθηκε ένα θέμα και η τράπεζα δέχτηκε να καταβάλει αυτό το ποσό, προκειμένου να πληρωθούν οι μισθοί και τα δώρα των εργαζομένων».

Στις **25 Μαΐου 2011** η Ολομέλεια του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους αποφαινεται ότι η συνεργασία μεταξύ του ΚΙΕΝ και «ΓΑΙΑ ΜΑΙΕΥΠΙΚΟ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.», βάσει της οποίας η τελευταία ανέλαβε, έναντι τιμήματος, την οργάνωση και λειτουργία τριών μαιευτικών-γυναικολογικών τμημάτων του νοσηλευτικού ιδρύματος, είναι **μη νόμιμη**, μη εναρμονιζόμενη με τις δημοσίας τάξεως διατάξεις των π.δ. 247/1991 και 517/1991, περιορίζουσα την αυτοτέλεια του Ιδρύματος και αναιρούσα εν μέρει τον μη κερδοσκοπικό του χαρακτήρα, δεν εμπίπτει στην έννοια της (επιτρεπόμενης) «συμπράξεως» που προβλέπεται στην περ. ζ' του άρθρου 2 του καταστατικού του.

Συγκεκριμένα, η ΟλομΝΣΚ, με την υπ' αριθ. 227/2011 γνωμοδότηση κατέληξε στην εξής κρίση:

Από το περιεχόμενο των από 29-7-2009 και από 11-11-2009 ιδιωτικών συμφωνητικών «συμπράξεως» μεταξύ του Ιδρύματος και της Εταιρείας προκύπτει ότι η τελευταία «εγκαθιστά» εντός του Ιδρύματος «αυτόνομη και ανεξάρτητη μαιευτική-γυναικολογική κλινική», που λειτουργεί βάσει της χορηγηθείσας στο Ίδρυμα άδειας λειτουργίας.

Σημειώνεται, καταρχάς, ότι, το πλαίσιο της εν λόγω «συμπράξεως» είναι επισφαλές και αβέβαιο, οι δε όροι των ανωτέρω ιδιωτικών συμφωνητικών χαρακτηρίζονται από ασάφεια και ρευστότητα, ενόψει και του γεγονότος ότι η τροποποίηση τους εναπόκειται στην ελεύθερη βούληση των συμβαλλομένων, χωρίς να υφίσταται θεσμική υποχρέωση προς γνωστοποίηση τους και πολύ περισσότερο έγκριση τους από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες.

Ανεξαρτήτως τούτου, **το εν γένει περιεχόμενο καθώς και οι επί μέρους όροι των συμφωνητικών αυτών δεν εναρμονίζονται με τις δημοσίας τάξεως διατάξεις των π.δ. 247/1991 και 517/1991, ενώ περιορίζουν την καθιερούμενη με το καταστατικό του αυτοτέλεια του ιδρύματος.** Ειδικότερα:

α. Ως προς τους μη συμβατούς με τις διατάξεις των π.δ. 247/1991 και 517/1991 όρους:

- Η «αυτόνομη και ανεξάρτητη», κατά τη σύμπραξη, «μαιευτική-γυναικολογική κλινική» της Εταιρείας, στην οποία δεν έχει χορηγηθεί άδεια ιδρύσεως και λειτουργίας ιδιωτικής κλινικής, στεγάζεται σε χώρους του Ιδρύματος, που της έχουν παραχωρηθεί κατά κατοχή και χρήση με αντάλλαγμα, κατ' εφαρμογήν των διατάξεων περί εμπορικών μισθώσεων, που έχουν κωδικοποιηθεί με το π.δ. 34/1995, παρά το ότι, όπως έχει ήδη εκτεθεί, για την ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικής κλινικής απαιτείται αυτοτελές και ανεξάρτητο κτίριο, απαγορεύεται δε η συστέγαση ιδιωτικών κλινικών, η εγκατάσταση μιας κλινικής εντός άλλης και η καθ' οιονδήποτε τρόπο (μέσω μισθωτικής συμβάσεως, παραχωρήσεως χώρων κλπ) χρησιμοποίηση μέρους του κτιρίου μιας κλινικής από άλλη. (Μόνον οι εξειδικευμένες μονάδες θεραπευτικού ή διαγνωστικού χαρακτήρα, περί των οποίων βλ. ανωτέρω υπό IV. 4. β, μπορούν να «εντάσσονται» σε ιδιωτική κλινική.)

- Η ανωτέρω «αυτόνομη και ανεξάρτητη μαιευτική-γυναικολογική κλινική» λειτουργεί δυνάμει της «εισφερομένης» σ' αυτήν υπ' αριθ. Υ4ε/123637/16-9-2009 αποφάσεως του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Η απόφαση αυτή, όμως, με την οποία τροποποιήθηκε η άδεια λειτουργίας του νοσηλευτικού ιδρύματος και εγκρίθηκε η δημιουργία τριών μαιευτικών-γυναικολογικών τμημάτων του χειρουργικού του τομέα, έχει προσωποπαγή χαρακτήρα και δεν μπορεί να «εισφερθεί» νομίμως σε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο. (Μόνον μεταβίβαση της άδειας ιδρύσεως και λειτουργίας ολόκληρης και όχι τμήματος της ιδιωτικής κλινικής μπορεί να γίνει, υπό τους όρους του άρθρου 22 του π.δ. 247/1991 (βλ. ανωτέρω υπό IV 4.α)

- Οι όροι, με τους οποίους συμφωνείται ότι η Εταιρεία θα προσλαμβάνει και θα μισθοδοτεί προσωπικό, θα προβαίνει δε με δική της δαπάνη, φροντίδα και ευθύνη στις απαιτούμενες

εργασίες και επισκευές για τη λειτουργία της «μαιευτικής-γυναικολογικής κλινικής της» αντίκεινται στις διατάξεις των ανωτέρω διαταγμάτων που ορίζουν τις προδιαγραφές λειτουργίας των ιδιωτικών κλινικών (κτιριολογικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός), τα επαγγελματικά προσόντα και την προσωπική ευθύνη του προσωπικού τους.

β. Ως προς τους όρους που περιορίζουν την αυτοτέλεια του Ιδρύματος:

- Ο όρος, σύμφωνα με τον οποίο η Εταιρεία προσλαμβάνει και μισθοδοτεί το αναγκαίο για τη στελέχωση της «ανεξάρτητης κλινικής» της προσωπικό, αντίκειται στα άρθρα 7 παρ. 2, περ. στ' και ζ' , 8 περ. η' 12 παρ. 3 περ. β' και 13 του καταστατικού του Ιδρύματος, που προβλέπουν ότι το ιατρικό και λοιπό προσωπικό του προσλαμβάνεται, ύστερα από εισήγηση του Προέδρου του ή του Γενικού του Διευθυντή, κατά περίπτωση, και απολύεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο καθορίζει την αμοιβή του και τα εν γένει δικαιώματα και καθήκοντα του.

- Ο όρος, κατά τον οποίο η Εταιρεία καθορίζει η ίδια τιμοκατάλογο, για τις προσφερόμενες από την «κλινική» της υπηρεσίες, αντίκειται στο άρθρο 7 παρ. 2, περ. ε' του καταστατικού του Ιδρύματος, που προβλέπει ότι το ύψος του ημερήσιου νοσηλίου καθορίζεται με απόφαση του διοικητικού του συμβουλίου.

Ο όρος σύμφωνα με τον οποίο παραχωρούνται στην Εταιρεία χώροι, δυνάμει μισθωτικής συμβάσεως, προκειμένου να «εγκαταστήσει» σ' αυτούς «μαιευτική - γυναικολογική κλινική» αντίκειται στα άρθρα 2 παρ. 1 περ. α' και 3 παρ. 2, περ. ε' του καταστατικού, από τα οποία προκύπτει ότι το επί της Λ. Μεσογείων 107 ακίνητο δωρήθηκε από τον Ε.Ε.Σ. για τη στέγαση σ' αυτό νοσηλευτικού ιδρύματος μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και όχι για τη μίσθωση ορισμένων από τους χώρους του για την «εγκατάσταση» σ' αυτό «ανεξάρτητης ιδιωτικής κλινικής» [σημ. στο από 29-7-2009 ιδιωτικό συμφωνητικό «συμπράξεως», στο κεφάλαιο, υπό τον τίτλο «Ουσιαστικό περιεχόμενο της συνεισφοράς του ιδρύματος», υπό στοιχεία II («Χρήση»), ορίζεται ότι «η εισφορά της χρήσης των παραχωρουμένων χώρων... διέπεται... ως προς τη διάρκεια και τη λύση της από το νόμο 813/78, όπως αυτός κωδικοποιήθηκε και ισχύει με το ΠΑ. 34/1995»], περαιτέρω δε ότι το Ίδρυμα δύναται μεν να παραχωρεί με αντάλλαγμα τη χρήση ορισμένων χώρων του, μόνον, όμως για την άσκηση δραστηριοτήτων, αναγκαίων για την εξυπηρέτηση του προσωπικού του, των επισκεπτών και των νοσηλευομένων (κυλικεία, ανθοπωλεία κλπ.) και όχι για την παροχή υπηρεσιών υγείας.

- Ο όρος, κατά τον οποίο η Εταιρεία ασκεί ανεξάρτητη πολιτική, καθόσον αφορά στις συμβάσεις με δημόσιους ασφαλιστικούς οργανισμούς και ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες θίγει την αυτονομία του ιδρύματος, ενώ ο όρος, κατά τον οποίο σε περίπτωση συμμετοχής της ΓΑΙΑ Α.Ε., κατά πλειοψηφία, σε άλλη εταιρεία, η νέα αυτή εταιρεία υπεισέρχεται αυτοδικαίως στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της δεσμεύει υπερμέτρως το Ίδρυμα.

Πέραν των ανωτέρω, σημειώνεται ότι εν προκειμένω, η εν λόγω «σύμπραξη», με την οποία συμφωνήθηκε η παραχώρηση, έναντι ανταλλάγματος, τμήματος του ακινήτου του Ιδρύματος,

προς άσκηση επιχειρηματικής και εξ ορισμού κερδοσκοπικής δραστηριότητας από ανώνυμη εταιρεία, θίγει κατά το μέρος τούτο, τον μη κερδοσκοπικό του χαρακτήρα, χωρίς τούτο να ανατρέπεται από το γεγονός ότι με ασαφείς και αβέβαιους, ως προς την εφαρμογή τους όρους, η Εταιρεία «δεσμεύεται» να παρέχει δωρεάν νοσηλεία σε «αναξιοπαθούντες» ή σε «απόρους», που υποδεικνύονται από την κοινωνική υπηρεσία του Ιδρύματος και του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού και εγκρίνονται από τον Πρόεδρο του Δ.Σ. του Ιδρύματος.

Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων η ολομέλεια του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδοτεί ομοφώνως ότι η προσήκουσα απάντηση στο πρώτο ερώτημα είναι η εξής: Η συνεργασία μεταξύ του Ιδρύματος με την επωνυμία «ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ» και της εταιρείας με την επωνυμία «ΓΑΙΑ ΜΑΙΕΥΠΚΟ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.», βάσει της οποίας η τελευταία ανέλαβε έναντι τιμήματος, την οργάνωση και λειτουργία τριών μαιευτικών-γυναικολογικών τμημάτων του νοσηλευτικού ιδρύματος, μη εναρμονιζόμενη με τις δημοσίας τάξεως διατάξεις των π.δ. 247/1991 και 517/1991, περιορίζουσα την αυτοτέλεια του Ιδρύματος και αναιρούσα εν μέρει τον μη κερδοσκοπικό του χαρακτήρα, δεν εμπίπτει στην έννοια της «συμπράξεως» που προβλέπεται στην περ. ζ' του άρθρου 2 του καταστατικού του.

Στις 27 Ιουλίου 2011 πραγματοποιήθηκε νέα συνεδρίαση Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων με θέμα την Ενημέρωση για το ΚΙΕΝ. Στη συνεδρίαση αυτή ο Υπουργός Υγείας, αφού επαναλαμβάνει την πάγια βούληση για διάσωση του ΚΙΕΝ, ενημερώνει την Επιτροπή ότι έκανε δεκτή την ομόφωνη Γνωμοδότηση του ΝΣΚ για την (μη) νομιμότητα της σύμβασης ΚΙΕΝ - ΓΑΙΑ και προσθέτει ότι ουδείς προσέβαλε επί ακυρώσει την σχετική υπουργική απόφαση. Υπενθυμίζεται ότι η μοναδική συναφής αίτηση ακύρωσης που ασκήθηκε αργότερα απορρίφθηκε με την **υπ' αριθ. 1672/2014 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.**

Στις 26 Οκτωβρίου 2011 ο Υπουργός Υγείας Ανδρέας Λοβέρδος ενημέρωσε εκ νέου τα μέλη της επιτροπής κοινωνικών υποθέσεων της Βουλής σχετικά με το νοσοκομείο Ερρίκος Ντυνάν.

Ο Υπουργός περιέγραψε τις προσπάθειές του για την καταβολή οφειλομένων στο ΚΙΕΝ, που προσέκρουε στην ύπαρξη τραπεζικών οφειλών και στις δικαστικές ενέργειες της δανειστρίας τράπεζας. Συγκεκριμένα, ο Υπουργός ανέφερε, μεταξύ άλλων, τα εξής: «*επειδή η συνεργασία μου με τον κ.*

Κουτρουμάνη είναι πάρα πολύ καλή εγγυήθηκα ότι από τις οφειλές των ταμείων προς το Δημόσιο Σύστημα Υγείας, κάποιο ποσό θα διοχετευτεί και στο «Ερρίκος Ντυνάν» για τα χρέη που έχει η κοινωνική ασφάλιση απέναντι στο νοσοκομείο αυτό. Αυτό που τους είπα, το έκανα και απελευθέρωσα κάποιες πληρωμές από τον ΟΓΑ και επιτάχυνα κάποιες πληρωμές από το ΙΚΑ. Τότε ξαφνικά βγαίνει στην επιφάνεια η αντιπαράθεση του κ. Μαρτίνη με τον κ. Βγενόπουλο που έχει πάρει δικαστική μορφή και που εμποδίζει την ευόδωση αυτής της προσπάθειας. Ότι και να κάνουμε εμείς, εάν τα χρήματα που καταβάλει το ασφαλιστικό σύστημα στο «Ερρίκος Ντυνάν» τα παρακρατάει η Τράπεζα και δεν τα αποδίδει, τότε το νοσοκομείο θα πεθάνει. Προσπάθησα να πω ότι η αντιπαράθεση με τον κ. Βγενόπουλο δεν οδηγεί σε κάποια λύση και πρέπει το νοσοκομείο να αποδεσμευτεί από αυτό. Ακόμα δεν υπάρχει απεμπλοκή» .

Στη συνέχεια περιέγραψε την τραγική κατάσταση του Ιδρύματος και την πρόταση για απεμπλοκή από την δικαστική αντιδικία Βγενόπουλου – Μαρτίνη με εξασφάλιση όλων των πλευρών, προς τον σκοπό εξασφάλισης των δεδουλευμένων των εργαζομένων και διάσωσης του νοσοκομείου. Αναφέρει επί λέξει ο Υπουργός:

Με ενημερώνουν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, που είναι όλοι τους δικηγόροι, ότι η δυνατότητα ανάκλησης της μηνύσεως του κ. Μαρτίνη μετά από απόφαση του Δ.Σ. μπορεί να γίνει οριστικά και τελικά στο ακροατήριο. Η κατάθεση -ενόψει του ακροατηρίου- της προθέσεως να υπάρξει παραίτηση, όπως βεβαιώνει η πλευρά της τραπεζής, απελευθερώνει την τράπεζα στο να άρει την παρακράτηση και να αποδώσει τα χρήματα. Η κίνηση αυτή, χωρίς να είναι τελική -γιατί μπορεί η τράπεζα να μην το κάνει- όταν φτάσει η ώρα του ακροατηρίου αποσύρει τη δήλωση παραίτησης. Αυτή η ευέλικτη νομική κίνηση δεν έχει γίνει. Οι δικοί μου εκπρόσωποι έχουν ζητήσει να γίνει. Ζητώ από τον κ. Μαρτίνη, εδώ, να το κάνει.

Δεύτερον, ενώ αυτό δεν γίνεται, δεν είναι μόνο ότι οι προμηθευτές απειλούνται με εμπάργκο και ότι οι εργαζόμενοι δεν πληρώνονται, αλλά έχουμε το αρνητικό γεγονός της σφράγισης επιταγών και εγγραφής του ιδρύματος στον Τειρεσία.

Αυτό θα πρέπει να ξεκαθαρίσει για τη δυνατότητα καλύτερης οικονομικής διαχείρισης του Ερρίκος Ντυνάν.

Τρίτον, θεωρώ ότι είναι πολύ μεγάλο λάθος της Επιτροπής μας ότι δεν έχουν ακουστεί ακόμα οι εργαζόμενοι, μιας και γι' αυτούς έγινε η συνεδρίαση. Οι εργαζόμενοι θα μπορέσουν να σας δώσουν την εικόνα της καθημερινότητας των ανθρώπων που δουλεύουν, η όποια καθημερινότητα επιβάλλει να προσαρμοστούμε όλοι.

Στην ίδια συνεδρίαση ο κ. Μαρτίνης διευκρινίζει «ότι δεν υπάρχει δικαίωμα αρνησικυρίας στους εκπροσώπους του Υπουργείου, γιατί έχουν και έχουν τη ψήφο και την άποψή τους». Συνεπώς, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου, αποτελώντας μειοψηφία στο ΔΣ, δεν έχουν την αντικειμενική δυνατότητα επιβολής των θέσεών τους.

Στις **15 Δεκεμβρίου 2011** υποβλήθηκε από το ίδρυμα Ερρίκος Ντυνάν δήλωση παραίτησης από το δικαίωμα παραστάσεως πολιτικής αγωγής κατά του Ανδρέα Βγενόπουλου.

Εν τω μεταξύ διογκώνονταν οι οφειλές του ΚΙΕΝ προς τους εργαζομένους του, με αποτέλεσμα τον **Δεκέμβριο 2011** να πραγματοποιηθεί κατάληψη του νοσοκομείου από εργαζόμενους, λόγω μη καταβολής δεδουλευμένων (κατάθεση Α. Πανεθυμητάκη από 7.3.2016)

Στις **17 Ιανουαρίου 2012** συνεδρίασε εκ νέου, για 6^η φορά, η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων με θέμα το ΚΙΕΝ , στην οποία ο Υπουργός Υγείας ενημέρωσε το σώμα για την πρόθεσή του να αποσύρει την τη συμμετοχή των εκπροσώπων του Υπουργείου στο ΔΣ του νοσοκομείου.

Στην τελευταία συνεδρίαση της Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων με θέμα το ΚΙΕΝ , στις 19.1.2012 , απόντος του Υπουργού Α. Λοβέρδου, ο σύμβουλος Λ. Λιαρόπουλος ενημερώνει για το ναυάγιο της διάσωσης Ερρίκος Ντυνάν και δίνει την εικόνα διάλυσης του νοσοκομείου, αναφέροντας ότι «είναι χρεοκοπημένο».

Η Νατάσσα Κουτσούρη, εκπρόσωπος των εργαζομένων, είναι αποκαλυπτική στον διάλογό της με τον Πρόεδρο της Επιτροπής Δ. Κρεμαστινό για την αποδέσμευση ποσών από την Τράπεζα για να πληρωθούν οι εργαζόμενοι:

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ(Πρόεδρος της Επιτροπής): Κυρία Κουτσούρη, η λύση που προτείνετε έχει ένα κενό. Αν η τράπεζα εξακολουθεί να παίρνει τα χρήματα με οποιαδήποτε σχέση και ηγεσία του νοσοκομείου, δεν θα πληρώνεστε.

ΝΑΤΑΣΑ ΚΟΥΤΣΟΥΡΗ: Η τράπεζα μέχρι στιγμής έχει δείξει καλή πίστη και δεν δεσμεύει τα χρήματα. Δεν υπάρχουν χρήματα στην MARFIN.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ(Πρόεδρος της Επιτροπής):. Το ταμείο παίρνει τα χρήματα.

ΝΑΤΑΣΑ ΚΟΥΤΣΟΥΡΗ: Υπάρχει μια πλήρης σύγχυση. Τα χρήματα όλων των δημόσιων ταμείων και των ασφαλιστικών εταιρειών έχουν εκχωρηθεί στην τράπεζα. Υπάρχουν αυτή τη στιγμή περίπου 200.000 την τράπεζα, αλλά δεν τα κρατάει.

Στην ίδια συνεδρίαση ο βουλευτής Παν. Κουρουμπλής είναι αφοπλιστικός: «Τι είναι η αρρώστια του «Ερρίκος Ντυνάν»; Το αμαρτωλό καθεστώς του Μαρτίνη. Τα άλλα όλα, είναι απλώς λόγια ωραία να τα λέμε εδώ για να κάνουμε εργασιοθεραπεία».

Σε συνέχεια της εξαγγελίας του Υπουργού Υγείας με την **παρ. 8 του αρθ. 34 του ν. 4052/2012** (ΦΕΚ-41 Α/1-3-12) καταργήθηκε η (μειοψηφική) συμμετοχή του Δημοσίου στο ΔΣ του ΚΙΕΝ και προβλέφθηκε ότι: «*Έξι τακτικά μέλη και τρία αναπληρωματικά μέλη διορίζονται από το Κεντρικό Διοικητικό Συμβούλιο του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού*».

Οι λόγοι που επέβαλαν την κατάργηση της ως άνω συμμετοχής του Δημοσίου καθίστανται ευκρινείς από τις απαντήσεις του Β. Στεργίου, ορισθέντος μέλος ΔΣ του ΚΙΕΝ από το Υπουργείο:

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (ΕΥΗ) ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Εμείς γνωρίζουμε ότι ο Υπουργός τροποποίησε τον νόμο, έτσι ώστε να μην εκπροσωπείται το δημόσιο στο διοικητικό συμβούλιο του Ερρίκος Ντυνάν. Έχετε γνώση και γνώμη γιατί το έκανε αυτό.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΤΕΡΓΙΟΥ (Μάρτυς): Το 50% του λόγου είναι αυτό που είπα πριν, ότι το 2006 η εκπροσώπηση μπήκε στο Υπουργείο για να παρακολουθεί την επιχορήγηση που υποτίθεται ότι θα εισέρρεε στα ταμεία του Ερρίκος Ντυνάν από το Υπουργείο. Αυτή η επιχορήγηση ποτέ δεν ήρθε. Αρα, εξ αντικειμένου, η εκπροσώπηση του Υπουργείου δεν επιτελούσε το ρόλο της. Επιπλέον, με την μειοψηφία που είχε το Υπουργείο δεν μπορούσε να περάσει τίποτα, όχι από αυτό που ήθελε να επιβάλει, άλλα από αυτά που θεωρούσε σωστά να προωθήσει για το καλό του νοσοκομείου, αλλά εξ αντικειμένου δεν μπορούσε να κάνει τίποτα. Επιπλέον, επειδή υπήρχε αυτή η εκπροσώπηση, υπήρχε διάχυτη η αίσθηση σε όλο τον κόσμο ότι το Ερρίκος Ντυνάν συνδιοικείται από το Υπουργείο. Αρα, το Υπουργείο Υγείας είχε όλα αυτά τα κακά που μπορεί να φανταστεί κανείς από αυτό. Το Υπουργείο Υγείας δεν αποφάσιζε να σηκώσει τα χέρια και να πει «παρατάω το νοσοκομείο, όπως είναι και ας κάνει ό,τι θέλει». Το Υπουργείο Υγείας προσπάθησε επανειλημμένα, ξανά και ξανά, να βρει μια λύση.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (ΕΥΗ) ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Χωρίς αποτέλεσμα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΤΕΡΓΙΟΥ (Μάρτυς): Χωρίς αποτέλεσμα. Όταν όλα αυτά απέτυχαν, όταν έπαιρνε όλη την αρνητική δημοσιότητα γιατί δεν μπορούσε να κάνει τίποτα ενώ προσπαθούσε, δεν είχε και κανένα λόγο να παραμένει διακοσμητικό σε ένα ίδρυμα που δεν κάνει τίποτα, που καταρρέει. Δεν υπήρχε επιχορήγηση, την οποία θα έπρεπε να ελέγξει. Δεν αποσυρθήκαμε εμείς, δηλαδή οι εκπρόσωποι του κ. Λοβέρδου, αποσύρθηκε όλη η εκπροσώπηση του Υπουργείου από το Ερρίκος Ντυνάν για να προστατευθεί το ελληνικό δημόσιο και το Υπουργείο.

Περαιτέρω, με το **άρθρο 29 ν. 4058/2012** προβλέφθηκε η δυνατότητα αυτοτελούς εκμετάλλευσης του Νοσοκομείου, ως εξής:

«1. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 49 του ν. 2082/1992 (Α΄ 158) στο άρθρο 2 «σκοπός» προστίθεται παράγραφος 2 ως ακολούθως:

«2. Για την εξυπηρέτηση των αναγκών του, το Κοινοφελές Ίδρυμα ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ μπορεί να:

α) Πωλεί, μισθώνει, προβαίνει σε χρηματοδοτική μίσθωση και εκμεταλλεύεται, εν γένει, τα περιουσιακά του στοιχεία, συμπεριλαμβανομένου και του Νοσηλευτικού Ιδρύματος ως ομάδας περιουσίας. Στην περίπτωση πώλησης ή εκμίσθωσης του Νοσηλευτικού Ιδρύματος θα εφαρμόζεται η παράγραφος 7

του άρθρου 6, η οποία απαιτεί αυξημένη πλειοψηφία 2/3 των παρόντων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

β) *Ιδρύει εταιρείες, με σκοπό που συνάδει με τους σκοπούς του.»*

2. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 49 του ν. 2082/1992 (Α' 158) στο άρθρο 3 «περιουσία πόροι» η περίπτωση στ' αντικαθίσταται ως εξής:

«στ) Έσοδα από εκποίηση περιουσιακών του στοιχείων.»

Με την ανωτέρω διάταξη (Ν. 4058/2012, άρθρο 29) δόθηκε η ευχέρεια στο ΚΙΕΝ να μπορεί να εκμεταλλευτεί την περιουσία του όπως αυτό ήθελε, πχ με πώληση, μίσθωση, leasing, το οποίο αποτελούσε πάγιο αίτημα του Α. Μαρτίνη, ο οποίος επανειλημμένως προσπαθούσε να πωλήσει το νοσοκομείο, αλλά λόγω της νομικής θέσης που είχε διατυπωθεί από την πλευρά του ΝΣΚ (βλ. αναφορά Βλ. Βούκαλη στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων) αυτό δεν μπορούσε να συμβεί με το προϋπάρχον της διάταξης νομικό πλαίσιο (μπορούσε μόνο να λυθεί). Σαφές είναι ότι η διάταξη δεν οδηγούσε στην πώληση αλλά απλά έδινε τη **δυνατότητα** πώλησης κ.λπ. με απόφαση του ΔΣ και μάλιστα με αυξημένη πλειοψηφία των 2/3.

Συνεπώς, η διάταξη τέθηκε προς άρση των υφιστάμενων νομικών εμποδίων και προκειμένου να διατηρηθεί η νομική δυνατότητα διάσωσης του νοσοκομείου -με διατήρηση των θέσεων εργασίας-.

Για την ιστορία θέσπισης της διάταξης αυτής λεκτέα τα ακόλουθα:

Ο πρώην Γεν. Γραμ. του Υπουργείου Υγείας (Πολύζος) έστειλε στις 8.7.2011 επισήμως επιστολή (με αριθ. πρωτ. 78154/8.7.2011) στον τότε Υπουργό Α. Λοβέρδο, με την οποία τον ενημέρωσε για την συνάντηση που είχε με τον Πρόεδρο και Αντιπρόεδρο του ΚΙΕΝ (Α. Μαρτίνη & Β. Στεργίου). Με την επιστολή ο γεν. γραμματέας διαβιβάζει σχέδιο τροπολογίας που συμφωνήθηκε στη συνάντηση. Το σχέδιο τροπολογίας αφορούσε α) τη δυνατότητα πώλησης, μίσθωσης και εκμετάλλευσης του ΕΝ, ως ομάδας περιουσίας (παρ. 1) και β) τη δυνατότητα διασύνδεσης του ΕΝ με το Κοργιαλένιο Μπενάκειο (παρ. 2). [Σημειώνεται ότι η 2η παράγραφος του

σχεδίου τροπολογίας δεν συμπεριελήφθη στην τελική τροπολογία που ψηφίστηκε ως άρθρο 29 ν. 4058/2012].

Εν συνεχεία, στις 12.7.2011, στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, που είχε ως αντικείμενο διαφορετικό θέμα (διορισμό Διοικητή ΥΠΕ & παρουσίαση του υγειονομικού χάρτη της χώρας), ο Υπουργός Α. Λοβέρδος, στο τέλος της συνεδρίασης, δίνει το σχέδιο τροπολογίας (χωρίς να το καταθέσει), προκειμένου οι βουλευτές να προετοιμαστούν και να διαμορφώσουν άποψη επ' αυτής, ενόψει των επομένων συνεδριάσεων της Επιτροπής. Αντίρρηση επί της τροπολογίας δεν διατυπώθηκε.

Την επομένη ημέρα, ήτοι την 13.7.2011, απεστάλη εξώδικο από τα Μαιευτήρια «Μητέρα» & «Λητώ», συμφερόντων Α. Βγενόπουλου, προς τον Υπουργό Υγείας. Στο εξώδικο ρητά αναφέρεται ότι η πληροφόρηση των εξωδίκως δηλούντων (σχετικά με την τροπολογία) προέρχεται από τα ΜΜΕ. Τα μαιευτήρια διατυπώνουν δια του εξωδίκου την αντίθεσή τους με συγκεκριμένα σημεία της τροπολογίας, όπως η δυνατότητα εκμίσθωσης, ή τμηματικής πώλησης.

Από την ως άνω σύντομη αναδρομή προκύπτει ότι η τροπολογία αποτελούσε αίτημα του ΚΙΕΝ καθώς εξυπηρετούσε την δυνατότητα αξιοποίησής, του εν συνόλω, ενώ αντιτίθεντο σ' αυτήν τα ανταγωνιστικά μαιευτήρια συμφερόντων Α. Βγενόπουλου. Η τελικώς ψηφισθείσα διάταξη, που περιείχε τμήμα της αρχικώς προταθείσας τροπολογίας, όπως προκύπτει τόσο από το ουσιαστικό της περιεχόμενο, όσο και από την ιστορία θέσπισής της, ευνοούσε την διάσωση του «Ερρίκος Ντυνάν».

Στις 25 Απριλίου 2012 το Διοικητικό Συμβούλιο του Ερρίκος Ντυνάν αποφάσισε ομόφωνα την κατάργηση κάθε υφιστάμενης αντιδικίας με παραίτηση από τα δικόγραφα και από το αντίστοιχο δικαίωμα, σε όλες τις αγωγές, τις ανακοπές και της αίτησης αναστολής κατά των διαταγών πληρωμής κατά της Marfin Popular Bank.

Τον Αύγουστο 2012 η κρίση ρευστότητας του νοσοκομείου Ερρίκος Ντυνάν είχε φθάσει σε τέτοιο σημείο ώστε υπήρχαν:

- Αρνητικά ίδια κεφάλαια κατά 125 εκατομμύρια €,
- Υποχρεώσεις προς τρίτους 270 εκατομμύρια €.

(βλ. κατάθεση Α. Πανεθυμητάκη από 7.3.2016 & Απόφαση ΔΣ ΚΙΕΝ της 6.6.2014)

Αποτέλεσμα της κρίσης ρευστότητας ήταν:

- Να δημιουργηθεί οφειλές **7 μισθών** στο προσωπικό
- Να μην είναι δυνατή η έκδοση φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας
- Να μην είναι δυνατή η προμήθεια των απολύτως απαραίτητων φαρμάκων και του υγειονομικού υλικού (βλ. Απόφαση ΔΣ ΚΙΕΝ της 6.6.2014)

Στις **30 Οκτωβρίου 2012** εκδόθηκε η από 30.10.2012 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου «Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των εξαιρετικά επειγουσών και απρόβλεπτων αναγκών του κοινωφελούς, μη κερδοσκοπικού ιδρύματος με την επωνυμία “ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ”» και άλλες διατάξεις.

Σύμφωνα με το άρθρο 1^ο «1. Χορηγείται στο κοινωφελές, μη κερδοσκοπικό ίδρυμα με την επωνυμία «ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ» ασφαλιστική ενημερότητα μέχρι 31.3.2013 χωρίς παρακράτηση, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων.

2. Για το χρονικό διάστημα από 1.7.2012 έως 31.3.2013, αναστέλλονται οι πάσης φύσεως πράξεις διοικητικής και αναγκαστικής εκτέλεσης κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ή κάθε άλλη διάταξη ειδικού νόμου, καθώς και η λήψη οποιουδήποτε ασφαλιστικού μέτρου κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας ή κάθε άλλη διάταξη ειδικού νόμου που επισπεύδονται ή ασκούνται από τους πάσης φύσεως πιστωτές του ανωτέρω ιδρύματος για οποιαδήποτε αιτία.

[*Η ως άνω ΠΝΠ κυρώθηκε με τον Ν. 4118/13 (ΦΕΚ 32 Α/6-2-2013)*]

Η ως άνω διάταξη κατέστησε δυνατή την εκταμίευση κεφαλαίων από τους δημόσιους ασφαλιστικούς οργανισμούς ΕΟΠΥΥ, ΟΓΑ, ΙΚΑ, ΟΠΑΔ κ.λπ. προς το ΚΙΕΝ και ταυτόχρονα προσέφερε προστασία από κατασχέσεις από τους πιστωτές του ΚΙΕΝ.

Η ισχύς της από 30 Οκτωβρίου 2012 πράξης νομοθετικού περιεχομένου **παρατάθηκε διαδοχικά** με πράξεις νομοθετικού περιεχομένου μέχρι και την **30ή Απριλίου 2014**.

Στις **26 Μαρτίου 2013** ελήφθη η **απόφαση 66/2013** της Επιτροπής πιστωτικών και ασφαλιστικών θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδας, με την οποία εγκρίθηκε η **εκχώρηση - μεταβίβαση των δανειακών συμβάσεων ύψους 96.345.085 εκατομμυρίων € του Ερρίκος Ντυνάν από την τράπεζα Κύπρου στην Τράπεζα Πειραιώς**.

Στις **29 Απριλίου 2013** με το άρθρο 1 της ΠΝΠ 29/29-4-13 (η οποία κυρώθηκε με το Ν. 4163/2013, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου δευτέρου του Ν. 4163/13), ορίστηκε ότι : *“Οι προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 1 της από 30.10.2012 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4118/2013 «Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου "Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των εξαιρετικά επείγουσών και απρόβλεπτων αναγκών του κοινωφελούς, μη κερδοσκοπικού ιδρύματος με την επωνυμία "ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ"” και άλλες διατάξεις» παρατείνονται από τη λήξη τους έως 30.9.2013”*.

Στις **6 Σεπτεμβρίου 2013**: υπέβαλε την παραίτησή του ο Ανδρέας Μαρτίνης και 10 μέλη του ΔΣ του ΕΕΣ στον Πρόεδρο του ΚΔΣ του ΕΕΣ Αλεξ. Παπαδημητρίου.

Στις **21 Οκτωβρίου 2013** εκδόθηκε η απόφαση του Ειρηνοδικείου Αθηνών υπ' αριθ. 855/2013 για τον διορισμό Προσωρινής Διοίκησης του ΕΕΣ (Χλαμπουτάκης κ.λπ)

Τον Ιανουάριο 2014 ολοκληρώθηκε η εκχώρηση των δικαιωμάτων των δανειακών συμβάσεων ύψους **95 εκατομμυρίων €** του ΚΙΕΝ από την τράπεζα Κύπρου στην Τράπεζα Πειραιώς, η οποία κατέστη πλέον δικαιούχος των δανειακών υποχρεώσεων του ΚΙΕΝ.

Στις **15 Ιανουαρίου 2014** εστάλη επιστολή του τότε Υπουργού Α. Γεωργιάδη, με την οποία ζήτησε τις παραιτήσεις των μελών του διοικητικού συμβουλίου του Ερρίκος Ντυνάν, επικαλούμενος σχετικό αίτημα του τότε διευθύνοντος συμβούλου της τράπεζας Πειραιώς, Μιχάλη Σάλλα, μετά την ανάληψη των δανείων από την τελευταία

Στις **18 Φεβρουαρίου 2014** εκδόθηκε νέα απόφαση του Ειρηνοδικείου Αθηνών (ΕιρΑθ 232/2014) για τον διορισμό Προσωρινής Διοίκησης του ΕΕΣ (Αλεξ. Πανεθυμητάκης κ.λπ).

Στις **26 Μαρτίου 2014** υπογράφηκε συμφωνία-πλαίσιο μεταξύ του Υπουργείου Υγείας, της τράπεζας Πειραιώς και του Ερρίκος Ντυνάν. Με τη συμφωνία αποφασίζεται η **κατάσχεση και ο πλειστηριασμός της συνολικής επιχειρηματικής μονάδας του νοσοκομείου** καθώς και **ενδιάμεση χρηματοδότηση από την τράπεζα Πειραιώς μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας το πλειστηριασμού.**

Στις **17 Φεβρουαρίου 2014** δημοσιεύεται ο ν. 4238/2014 (ΦΕΚ-38 Α/17-2-14). Με την παρ. 2 του άρθρου 51 του Ν. 4238/14, , ορίζεται ότι : *“1. Η προθεσμία του άρθρου 1 της από 11.10.2013 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των εξαιρετικά επείγουσών και απρόβλεπτων αναγκών του κοινωφελούς, μη κερδοσκοπικού ιδρύματος με την*

επωνυμία «ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ»» η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4227/2014 (Α΄ 4) «Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Τροποποίηση της παρ. 1 του δεύτερου άρθρου του ν. 4163/2013 της από 11.10.2013 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου»», με την οποία παρατάθηκε η προθεσμία του δεύτερου άρθρου του ν. 4163/2013 (Α΄ 155) «Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Τροποποίηση του άρθρου 1 της από 30.10.2012 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου»», η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4118/2013 «Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των εξαιρετικά επείγουσών και απρόβλεπτων αναγκών του κοινωφελούς, μη κερδοσκοπικού ιδρύματος με την επωνυμία «ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ»» και άλλες διατάξεις» (Α΄ 32) που παρατείνει τις προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 1 της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου με τον τίτλο «Τροποποίηση του άρθρου 1 της από 30.10.2012 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου», η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4118/2013 «Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των εξαιρετικά επείγουσών και απρόβλεπτων αναγκών του κοινωφελούς μη κερδοσκοπικού ιδρύματος με την επωνυμία «ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ»»», που παρατάθηκαν με το άρθρο 1 της από 29.4.2012 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4163/2013, παρατείνεται από τη λήξη τους μέχρι 30.4.2014.

2. Τα μέλη του Δ.Σ του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού που διορίστηκαν με δικαστική απόφαση, καθώς και τα μέλη του Δ.Σ. του κοινωφελούς, μη κερδοσκοπικού ιδρύματος με την επωνυμία «ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ» που εκλέχτηκαν από την παραπάνω διοίκηση, καθώς και οι διαχειριστές ή εκκαθαριστές τους **δεν διώκονται για τις πράξεις, παραλείψεις ή χρέη του σωματίου ή του ιδρύματος**, που έγιναν ή γεννήθηκαν πριν το διορισμό τους και ουδεμία ποινική, αστική ή άλλη ευθύνη φέρουν γι' αυτά, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσής τους».

Στις **17 Απριλίου 2014** εκδίδεται ΥΑ για την «*Τροποποίηση της άδειας λειτουργίας του νοσηλευτικού ιδρύματος με την επωνυμία Νοσηλευτικό ίδρυμα Κοινωφελές ΕΕΣ – Ερρίκος Ντυνάν ΝΠΙΔ*». Ορίζεται νέος διοικητικός διευθυντής ο Αντώνης Πετιμεζάς σε αντικατάσταση του Ανδρέα Μαρτίνη και νέος επιστημονικός υπεύθυνος Σπυρίδων Μουτάφης σε αντικατάσταση του Ανδρέα Μαρτίνη.

Στις **19 Ιουνίου 2014** εκδίδεται απόφαση του Μον. Πρωτ. Αθηνών (ΜΠΑ 4011/2014) για τον εκ νέου διορισμό Προσωρινής Διοίκησης του ΕΕΣ (Βάρδας κ.λπ.)

Στις **30 Ιουνίου 2014** η απόφαση **924/2014** του Ειρηνοδικείου Αθηνών παρέχει άδεια στη **Marfin bank** να προβεί σε αναγκαστική κατάσχεση του **Ερρίκος Ντυνάν** ως οικονομικής μονάδας και συνόλου περιουσίας.

Στις **19 Σεπτεμβρίου 2014** δημοσιεύεται ο ν. 4286/2014, στο άρθρο 16^ο του οποίου προβλέπονται τα εξής: «1. Παρατείνεται η προθεσμία του άρθρου 11 του ν. 4271/2014 για τη χορήγηση ασφαλιστικής ενημερότητας στο κοινωφελές, μη κερδοσκοπικό ίδρυμα, με την επωνυμία «**ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ ΝΠΙΔ**» μέχρι 31.3.2015.

2. Τα μέλη του Κ.Δ.Σ. του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού που έχουν διοριστεί με δικαστική απόφαση, καθώς και τα μέλη του Δ.Σ. του κοινωφελούς, μη κερδοσκοπικού ιδρύματος με την επωνυμία «**ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ ΝΠΙΔ**» που εκλέχτηκαν από την παραπάνω διοίκηση, **δεν διώκονται για τις πράξεις και παραλείψεις τους που αφορούν σε φορολογικές, ασφαλιστικές και εργοδοτικές υποχρεώσεις τους, οι οποίες τελέστηκαν κατά τη διάρκεια της προσωρινής θητείας τους, ούτε και για χρέη του σωματείου ή του ιδρύματος, που έγιναν η γεννήθηκαν κατά την ίδια ως άνω περίοδο και ουδεμία ποινική, αστική ή άλλη ευθύνη φέρουν για αυτά, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσής τους.**

3. Χορηγείται στο σωματείο με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ» φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα μέχρι 31.12.2014 χωρίς παρακράτηση, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων».

Στις **29 Σεπτεμβρίου 2014** πραγματοποιείται πλειστηριασμός του Ερρίκος Ντυνάν στο Ειρηνοδικείο Αθηνών. Στον πλειστηριασμό **δεν πλειοδότησε κάποιος πλην της εταιρείας ΗΜΙΘΕΑ ΑΕ**, η οποία είναι θυγατρική του ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς.

Στις **10 Οκτωβρίου 2014** συντάσσεται η με αριθμό 15.605 περίληψη κατακυρωτικής έκθεσης οικονομικού συνόλου νοσοκομείου, σε συνέχεια του πλειστηριασμού που επέσπευσε η τράπεζα Πειραιώς κατά του Ερρίκος Ντυνάν, δυνάμει των διαταγών πληρωμής του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών 11561, 11562, 11563, 14226/2010. Ο πλειστηριασμός κατακυρώθηκε υπέρ της ανώνυμης εταιρείας ΗΜΙΘΕΑ, ως τελευταίας υπερθεματίστριας, αντί συνολικής τιμής **115.135.251 €**.

Στις **1 Νοεμβρίου** συντάχθηκε πρωτόκολλο παράδοσης - παραλαβής μεταξύ *Ημίθεα ΑΕ* και *ΚΙΕΝ*.

Κατά όλων των πράξεων της εκτελεστικής διαδικασίας δεν προκύπτει ότι ασκήθηκαν ένδικα μέσα, και συνεπώς αυτές ισχυροποιήθηκαν νομικώς.

Στις **24 Νοεμβρίου 2014** δημοσιεύθηκε η ΥΑ Αριθμ. Α1α/98001/14 (ΦΕΚ 3149 Β/24-11-2014) για την *Επιβεβαίωση μεταβίβασης της υπ' αριθμ. Υ4ε/24478/ 17.04.2014 άδειας λειτουργίας του Νοσηλευτικού Ιδρύματος με την επωνυμία «ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ Ε.Ε.Σ. - ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ - Ν.Π.Ι.Δ.» στην Ανώνυμη Εταιρεία «ΗΜΙΘΕΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ - ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΣΥΝΑΦΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» (δ.τ.*

«ΗΜΙΘΕΑ Α.Ε.»), σύμφωνα με το άρθρο 18ο του Ν. 4296/2014 (ΦΕΚ Α΄ 214/02.10.2014).

Σημειώνεται ότι τα οικονομικά μεγέθη του Ερρίκος Ντυνάν στις **31 Δεκεμβρίου 2014** έχουν ως εξής:

- Αναγνωρίζεται η απομείωση των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν με τη διαδικασία του αναγκαστικού πλειστηριασμού ύψους **40,6 εκ. €**. (διαφορά μεταξύ του του τιμήματος του πλειστηριασμού και της εύλογης αξίας των ενσώματων παγίων σύμφωνα με τη μελέτη του Σώματος ορκωτών εκτιμητών του 2013)
- Ζημιογόνο αποτέλεσμα μετά από φόρους **46,03 εκ. ευρώ**.
- Αρνητικά ίδια κεφάλαια νοσοκομείου Ερρίκος Ντυνάν **46,23 εκατομμύρια €**.

Στις **24 Μαρτίου 2015** συντάσσεται πίνακας κατάταξης δανειστών (με αριθ. 16017), κατόπιν του διενεργηθέντος αναγκαστικού πλειστηριασμού του Ερρίκος Ντυνάν, δυνάμει του οποίου κατατάχθηκαν (μεταξύ άλλων) προνομιακά:

- το Ελληνικό Δημόσιο για ποσά 185.729 €, 47.647 €, 921.125 €, λόγω φορολογικών υποχρεώσεων.

Συναφώς με το ζήτημα της αναγγελίας του Δημοσίου, στις **10 Μαρτίου 2016**, ο Ανδρέας Μαρτίνης υπέβαλε υπόμνημα προς το Κέντρο ελέγχου μεγάλων επιχειρήσεων, με το οποίο εξηγεί ότι παρότι οι φορολογικές αρχές γνώριζαν στο ακέραιο τις έναντι αυτών οφειλές του ιδρύματος Ερρίκος Ντυνάν [πάνω από 4,5 εκ. €], **παρέλειψαν να αναγγελθούν για το σύνολο των οφειλόμενων ποσών** [και αντιθέτως αναγγέλθηκαν μόνο για ποσά 185.729 €, 47.647 €, και 921.125 €, τα οποία και εισέπραξαν πλήρως από το ποσό των 115.135.251 €, που κατέβαλε η εταιρεία ΗΜΙΘΕΑ ΑΕ, στην οποία κατακυρώθηκε ο πλειστηριασμός του νοσοκομείου Ερρίκος Ντυνάν (δυνάμει της 15.276/24 Σεπτεμβρίου 2014 εκθέσεως αναγκαστικού πλειστηριασμού)].

Δηλαδή, το Δημόσιο φέρεται να μην ανήγγειλε μείζονος ύψους απαιτήσεις του, ενώ όφειλε και μπορούσε να το πράξει. Η καταγγελία αυτή χρήζει περαιτέρω διερεύνησης και πρέπει να ελεγχθεί ως προς την βασιμότητά της, προς τον σκοπό αναζήτησης τυχόν ευθυνών.

- Το ΙΚΑ για ποσό 38.103.163 €
- Το ΕΤΑΑ για ποσό 2.328.846 €
- Οι εργαζόμενοι για ποσό 12.000.000 €

Και οριστικά:

- η τράπεζα Πειραιώς για ποσό 60.781.118 €.

Στις **22 Μαΐου** και στις **2 Δεκεμβρίου 2015** δημοσιεύονται νεότερες αποφάσεις για τον διορισμό Προσωρινής Διοίκησης Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού (ΕιρΑθ 915/2015: Αντ. Αυγερινός κ.λπ., ΕιρΑθ 2022/2015). Σημειώνεται ότι στις **27 Ιουνίου 2016** δημοσιεύτηκε η απόφαση ΜονΠρωτΑθ 809/2016 για την παράταση της θητείας του προσωρινού διοικητικού συμβουλίου, όπως ορίστηκε με την απόφαση 2022/ 2015 Ειρηνοδικείου Αθηνών.

Στις **16 Φεβρουαρίου 2016** εκδίδεται πράξη διασφάλισης συμφερόντων του Δημοσίου (4107/16.2.2016) του Κέντρου ελέγχου μεγάλων επιχειρήσεων, σε βάρος του κοινωφελούς ιδρύματος Ερρίκος Ντυνάν, του Ανδρέα Μαρτίνη και του Γεωργίου Χλαμπουτάκη για δέσμευση του 50 % όλων των καταθέσεων και του χρηματικού περιεχομένου των θυρίδων των ως άνω προσώπων.

Ειδικώς το ζήτημα της αντιδικίας KIEN – Marfin

Κατά την κατάθεση του ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής ο μάρτυρας, και υπόδικος για κακουργηματική απιστία, Ανδρέας Μαρτίνης, καταφέρθηκε πολλαπλώς κατά του πρώην Υπουργού Υγείας Ανδρέα Λοβέρδου, και για τον λόγο αυτόν, χρήζουν περαιτέρω εξέτασης όσα μνημονεύθηκαν.

Προεισαγωγικώς, επισημαίνεται η εξόφθαλμα αντιφατική στάση του Α. Μαρτίνη σε σχέση με τις δημόσιες δηλώσεις του υπό την ιδιότητα του Προέδρου και νόμιμου εκπροσώπου ιδρύματος Ερρίκος Ντυνάν. Τότε, με πανηγυρικό τρόπο ενώπιον της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής, είχε εξάρει τον ρόλο του υπουργού ως καταλυτικό για την διατήρηση της βιωσιμότητας του νοσοκομείου και την ικανοποίηση των εργατικών απαιτήσεων του προσωπικού του Ιδρύματος. Είναι προφανές ότι τα κίνητρα αλλάζουν *συν τω χρόνω*.

Στον πυρήνα των τωρινών καταγγελιών του υπόδικου – μάρτυρα βρίσκεται η «προτροπή» του τότε Υπουργού Υγείας να παραιτηθεί το Ίδρυμα από τα ένδικα μέσα, που είχε ασκήσει κατά της δανείστριας τράπεζας Marfin, και ιδίως από το δικαίωμα παράστασης πολιτικής αγωγής κατόπιν της έγκλησης που είχε υποβάλει σε βάρος του νομικού προσώπου της τράπεζας (*sic*) και κάθε υπευθύνου φυσικού προσώπου.

Η κατηγορία αυτή, που επιχειρεί να στοχοποιήσει πολιτικά -και όχι ποινικά- τον πρώην Υπουργό, εδράζεται στις ακόλουθες παραδοχές:

Πρώτον, ότι οι ένδικες αξιώσεις του ιδρύματος σε βάρος της δανείστριας τράπεζας ήταν βάσιμες.

Δεύτερον, ότι υφίστατο αδιαμφισβήτητη ποινική ευθύνη του νόμιμου εκπροσώπου της τράπεζας Marfin Ανδρέα Βγενόπουλου,

Τρίτον ότι εάν επέμενε το ίδρυμα στην εκδίκαση των ένδικων μέσων που είχαν ασκηθεί τότε θα βελτίωνε ουσιωδώς την οικονομική του θέση και θα αποτρεπόταν ο πλειστηριασμός που ακολούθησε.

Όλες οι ανωτέρω παραδοχές αποδεικνύονται έωλες, για τους εξής λόγους:

1. Η αστική διαφορά μεταξύ KIEN και Marfin - καταγγελία των δανειακών συμβάσεων

Στον πυρήνα της διένεξης μεταξύ του ιδρύματος Ερρίκος Ντυνάν και της Marfin βρίσκεται η καταγγελία των δανειακών συμβάσεων του ιδρύματος από την πλευρά της Μαρφίν λόγω της παράνομης σύμπραξης του ιδρύματος Ερρίκος Ντυνάν με την «ΓΑΙΑ ΑΕ».

Η δανείστρια τράπεζα προέβη στην καταγγελία των δανειακών συμβάσεων με το ίδρυμα επικαλούμενη ότι η συμβατική συνεργασία με την «ΓΑΙΑ ΑΕ» συνιστούσε μη νόμιμη σύμβαση μίσθωσης και ως τέτοια ήταν ενέργεια αντισυμβατική καθώς δεν γνωστοποιήθηκε προηγουμένως στην Τράπεζα ούτε ελήφθη η σύμφωνη γνώμη της τελευταίας.

Αντιθέτως, το ίδρυμα διατεινόταν ότι η συνεργασία του με την ΓΑΙΑ ΑΕ ήταν νόμιμη, και σύμφωνη με τις καταστατικές διατάξεις του Ιδρύματος, που επέτρεπαν την «σύμπραξη» με άλλα νομικά πρόσωπα.

Ο μάρτυρας επιχειρηματολόγησε ενώπιον της Επιτροπής *de novo*, ως εάν το κρίσιμο αυτό νομικό ζήτημα κρίνεται το πρώτον σήμερα. Εντούτοις, αποσιώπησε ότι η νομιμότητα της φερόμενης «σύμπραξης» μεταξύ KIEN και ΓΑΙΑ ΑΕ έχει κριθεί *ad hoc* με την γνωμοδότηση **227/2011** της Πλήρους Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η οποία έκρινε ότι η ελεγχόμενη σύμπραξη **δεν είναι νόμιμη**.

Το νομικό αυτό δεδομένο από μόνο του θέτει εκποδών οποιαδήποτε συζήτηση περί δολίας ή επιζήμιας πράξης του Υπουργού σε βάρος των συμφερόντων του ιδρύματος.

Τούτο διότι η ύπαρξη και μόνον της γνωμοδότησης αναιρεί *en taυτώ* και το στοιχείο του δόλου της φερόμενης εκβίασης του Ανδρέα Βγενόπουλου καθώς καταδεικνύει ότι η καταγγελία της δανειακής σύμβασης συνιστούσε, βασίμως άσκηση νόμιμου δικαιώματος. Ελλείπουσας της ποινικής ευθύνης Α.

Βγενόπουλου, η τυχόν παραίτηση από το δικαίωμα παράστασης πολιτικής αγωγής δεν θα μπορούσε να είναι επιζήμια.

2. Η παράνομη σύμπραξη ΚΙΕΝ - ΓΑΙΑ

Εάν εξετάσει κανείς την ουσία της υπόθεσης και πάλι δυσχερώς μπορεί να καταλήξει σε συμπέρασμα διαφορετικό από εκείνο στο οποίο κατέληξε η Ολομέλεια του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Ειδικότερα:

Μεταξύ του Ιδρύματος και της Εταιρείας καταρτίστηκε το από 29-7-2009 ιδιωτικό συμφωνητικό «συμπράξεως», με το οποίο το Ίδρυμα δεσμεύθηκε να παραχωρήσει στην Εταιρεία συγκεκριμένους χώρους του, επί της Λ. Μεσογείων 107, κτιρίου του καθώς και τη χρήση των εργαστηρίων του, βοηθητικών υπηρεσιών και θέσεων parking, Επίσης (δεσμεύθηκε) ότι θα συνεισφέρει και τη χρήση της άδειας λειτουργίας την προσφορά των υπηρεσιών του Επιστημονικού Διευθυντή, τον δανεισμό 32 νοσηλευτριών-μαιών. Περαιτέρω, συνομολογήθηκε ότι το Ίδρυμα θα εισπράττει ποσοστό **6%** επί του ετησίου ακαθάριστου τζίρου από τη λειτουργία της εταιρείας ή **21%** επί των ετησίων καθαρών κερδών της. Με την ίδια σύμβαση συμφωνήθηκε, ότι το Ίδρυμα «*συνεισφέρει την παραχώρηση κατά την εμπράγματη έννοια της αποκλειστικής κατοχής και χρήσης*» προς την Εταιρεία των χώρων που περιγράφονται σ' αυτήν, «*προκειμένου να στεγάσει και λειτουργήσει στο όνομα της ...Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική*», ότι «*η ...εισφορά της χρήσης των παραχωρουμένων χώρων μετά της άδειας λειτουργίας Γυναικολογικού-Μαιευτικού τμήματος, λόγω της μεικτής φύσης της, διέπεται κατά νομική αναγκαιότητα και κατά αναλογική εφαρμογή ως προς τη διάρκεια και τη λύση της από το νόμο 813/78, όπως αυτός κωδικοποιήθηκε και ισχύει με το Π.Δ. 34/1995*» [σημ. περί Εμπορικών Μισθώσεων].

Από το περιεχόμενο των ιδιωτικών συμφωνητικών «συμπράξεως» μεταξύ του Ιδρύματος και της Εταιρείας προκύπτει ότι η τελευταία «εγκαθιστά» εντός του Ιδρύματος «αυτόνομη και ανεξάρτητη μαιευτική-γυναικολογική κλινική», που λειτουργεί βάσει της χορηγηθείσας στο Ίδρυμα άδειας λειτουργίας.

Το περιεχόμενο καθώς και οι επί μέρους όροι των συμφωνητικών αυτών

α) αφ' ενός δεν εναρμονίζονται με τις δημοσίας τάξεως διατάξεις των π.δ. 247/1991 και 517/1991, και

β) αφ' ετέρου περιορίζουν την καθιερούμενη με το καταστατικό του αυτοτέλεια του ιδρύματος. Συγκεκριμένα:

α. Ως προς τους μη συμβατούς με τις διατάξεις των π.δ. 247/1991 και 517/1991 όρους:

Η «αυτόνομη και ανεξάρτητη», κατά τη σύμπραξη, «μαιευτική-γυναικολογική κλινική» της Εταιρείας, στην οποία δεν έχει χορηγηθεί άδεια ιδρύσεως και λειτουργίας ιδιωτικής κλινικής, στεγάζεται σε χώρους του Ιδρύματος, που της έχουν παραχωρηθεί κατά κατοχή και χρήση με αντάλλαγμα, κατ' εφαρμογήν των διατάξεων περί εμπορικών μισθώσεων, που έχουν κωδικοποιηθεί με το π.δ. 34/1995, παρά το ότι για την ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικής κλινικής απαιτείται αυτοτελές και ανεξάρτητο κτίριο, απαγορεύεται δε η συστέγαση ιδιωτικών κλινικών, η εγκατάσταση μιας κλινικής εντός άλλης και η καθ' οιονδήποτε τρόπο (μέσω μισθωτικής συμβάσεως, παραχωρήσεως χώρων κλπ) χρησιμοποίηση μέρους του κτιρίου μιας κλινικής από άλλη.

Η ανωτέρω «αυτόνομη και ανεξάρτητη μαιευτική-γυναικολογική κλινική» λειτουργεί δυνάμει της «εισφερομένης» σ' αυτήν υπ' αριθ. Υ4ε/123637/16-9-2009 αποφάσεως του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Η απόφαση αυτή, όμως, με την οποία τροποποιήθηκε η άδεια λειτουργίας του νοσηλευτικού ιδρύματος και εγκρίθηκε η δημιουργία τριών μαιευτικών-γυναικολογικών τμημάτων του χειρουργικού του τομέα, **έχει προσωποπαγή χαρακτήρα και δεν μπορεί να «εισφερθεί» νομίμως σε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο.**

Περαιτέρω, οι όροι, με τους οποίους συμφωνείται ότι η Εταιρεία θα προσλαμβάνει και θα μισθοδοτεί προσωπικό, θα προβαίνει δε με δική της δαπάνη, φροντίδα και ευθύνη στις απαιτούμενες εργασίες και επισκευές για τη λειτουργία της «μαιευτικής-γυναικολογικής κλινικής της» αντίκεινται στις διατάξεις των ανωτέρω διαταγμάτων που ορίζουν τις προδιαγραφές λειτουργίας των ιδιωτικών κλινικών (κτιριολογικές εγκαταστάσεις και

εξοπλισμός), τα επαγγελματικά προσόντα και την προσωπική ευθύνη του προσωπικού τους.

β. Ως προς τους όρους που περιορίζουν την αυτοτέλεια του Ιδρύματος:

- Ο όρος, σύμφωνα με τον οποίο η Εταιρεία προσλαμβάνει και μισθοδοτεί το αναγκαίο για τη στελέχωση της «ανεξάρτητης κλινικής» της προσωπικό, αντίκειται στα άρθρα 7 παρ. 2, περ. στ' και ζ' , 8 περ. η' 12 παρ. 3 περ. β' και 13 του καταστατικού του Ιδρύματος, που προβλέπουν ότι το ιατρικό και λοιπό προσωπικό του προσλαμβάνεται, ύστερα από εισήγηση του Προέδρου του ή του Γενικού του Διευθυντή, κατά περίπτωση, και απολύεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο καθορίζει την αμοιβή του και τα εν γένει δικαιώματα και καθήκοντα του.

- Ο όρος, κατά τον οποίο η Εταιρεία καθορίζει η ίδια τιμοκατάλογο, για τις προσφερόμενες από την «κλινική» της υπηρεσίες, αντίκειται στο άρθρο 7 παρ. 2, περ. ε' του καταστατικού του Ιδρύματος, που προβλέπει ότι το ύψος του ημερήσιου νοσηλίου καθορίζεται με απόφαση του διοικητικού του συμβουλίου.

Ο όρος σύμφωνα με τον οποίο παραχωρούνται στην Εταιρεία χώροι, δυνάμει μισθωτικής συμβάσεως, προκειμένου να «εγκαταστήσει» σ' αυτούς «μαιευτική - γυναικολογική κλινική» αντίκειται στα άρθρα 2 παρ. 1 περ. α' και 3 παρ. 2, περ. ε' του καταστατικού, από τα οποία προκύπτει ότι το επί της Λ. Μεσογείων 107 ακίνητο δωρήθηκε από τον Ε.Ε.Σ. για τη στέγαση σ' αυτό νοσηλευτικού ιδρύματος μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα **και όχι για τη μίσθωση** ορισμένων από τους χώρους του για την «εγκατάσταση» σ' αυτό «ανεξάρτητης ιδιωτικής κλινικής» περαιτέρω δε ότι το Ίδρυμα δύναται μιν να παραχωρεί με αντάλλαγμα τη χρήση ορισμένων χώρων του, μόνον, όμως για την άσκηση δραστηριοτήτων, αναγκαίων για την εξυπηρέτηση του προσωπικού του, των επισκεπτών και των νοσηλευομένων (κυλικεία, ανθοπωλεία κλπ.) και όχι για την παροχή υπηρεσιών υγείας.

- Ο όρος, κατά τον οποίο η Εταιρεία ασκεί ανεξάρτητη πολιτική, καθόσον αφορά στις συμβάσεις με δημόσιους ασφαλιστικούς οργανισμούς και ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες θίγει την αυτονομία του ιδρύματος, ενώ ο όρος, κατά τον οποίο σε περίπτωση συμμετοχής της ΓΑΙΑ Α.Ε., κατά πλειοψηφία, σε

άλλη εταιρεία, η νέα αυτή εταιρεία υπεισέρχεται αυτοδικαίως στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της δεσμεύει υπερμέτρως το Ίδρυμα.

Πέραν των ανωτέρω, σημειώνεται ότι εν προκειμένω, η εν λόγω «σύμπραξη», με την οποία συμφωνήθηκε η παραχώρηση, έναντι ανταλλάγματος, τμήματος του ακινήτου του Ιδρύματος, προς άσκηση επιχειρηματικής και εξ ορισμού κερδοσκοπικής δραστηριότητας από ανώνυμη εταιρεία, θίγει κατά το μέρος τούτο, τον μη κερδοσκοπικό του χαρακτήρα.

Από τις ως άνω κρίσιμες νομικές σκέψεις καταρρίπτεται ο ισχυρισμός ότι πρόκειται περί επιτρεπόμενης σύμπραξης. Αποδεικνύεται, αντιθέτως, ότι **επιχειρήθηκε μη νόμιμη εκμίσθωση**, τοσούτω μάλλον καθ' όσον **γίνεται ρητή αναφορά και παραπομπή στις διατάξεις περί εμπορικών μισθώσεων**, ήτοι στο π.δ. 34/95. Πράγματι, συντρέχουν εν προκειμένω τα αναγκαία στοιχεία της σύμβασης μίσθωσης, δηλαδή η παραχώρηση της χρήσης πράγματος έναντι μισθώματος (**ΑΚ 574**).

Επισημαίνεται δε, ότι κατά πάγια νομολογία, ως συνομολογημένο μίσθωμα μπορεί να νοηθεί και ποσοστό επί των κερδών ή των εισπράξεων (ΑΠ 1119/1980 ΝοΒ 29, 514, ΑΠ 908/1978 ΝοΒ 27, 758, Παπαδάκη, *Σύστημα Εμπορικών Μισθώσεων*, 2000, αριθ. 1759 επ. μ.π.π.).

3. Οι αστικές και ποινικές συνέπειες εκ της υπάρξεως νόμιμης αξίωσης

Τούτων έπεται ότι εξ επόψεως αστικού δικαίου ασκήθηκε κατ' αρχήν νόμιμο δικαίωμα από την πλευρά της δανείστριας τράπεζας, και συνεπώς η καταγγελία της δανειακής σύμβασης ήταν νόμιμη με αποτέλεσμα να καθίσταται ληξιπρόθεσμο και απαιτητό το συνολικό ποσό του δανείου, η είσπραξη του οποίου μπορούσε να γίνει και δια της εκδόσεως και εκτελέσεως διαταγών πληρωμής (όπως πράγματι έγινε).

Εξ επόψεως ποινικού δικαίου, η ανωτέρω νομική αξιολόγηση, καταδεικνύει ότι **ελλείπει το στοιχείο τις επιδιώξεως παράνομου περιουσιακού οφέλους**, που αποτελεί ουσιώδες στοιχείο της νομοτυπικής μορφής (ειδικής υποστάσεως) του εγκλήματος της εκβίασης κατ' άρθρο **385 του Ποινικού Κώδικα**.

Πράγματι, έχει πολλαπλώς κριθεί ότι για την κατάγνωση του αδικήματος της εκβίασης πρέπει το επιδιωκόμενο όφελος να είναι **παράνομο**, δηλαδή να μην αποτελεί νόμιμη απαίτηση του δράστη (ΑΠ 265/1996 ΠΧ ΜΣΤ, 1638, ΑΠ 1641/1994 ΠΧ ΜΔ, 1411).

Ο δράστης δηλαδή πρέπει να έχει συνείδηση ότι το περιουσιακό όφελος που επιδιώκει δεν στηρίζεται σε κάποια νόμιμη αξίωσή του κατά του παθόντος (ΑΠ 1439/2001 ΠοινΔικ 2002, 110).

Έτσι κρίθηκε νομολογιακά ότι δεν αποτελεί εκβίαση η απειλή δικαστικής επιδίωξης ικανοποίησης νόμιμης απαίτησης (ΑΠ 542/1989 ΠΧ Μ 32), και γενικά η απειλή λήψης δικαστικών μέτρων για ληξιπρόθεσμη αξίωση (ΑΠ 730/1998 ΠΧ ΜΘ 251), ή λήψης μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης (ΕφΑθ 203/1993 ΠΧ ΜΔ 529).

Συνεπώς, ακόμη κι εάν μετά την αμφιταλάντευση μεταξύ εισαγγελέως πλημμελειοδικών (που έκρινε ότι η υπόθεση πρέπει να τεθεί στο αρχείο), και εισαγγελέως εφετών (που τάχθηκε υπέρ της άσκησης ποινικής δίωξης), θα μπορούσε κανείς να υποστηρίξει ότι συνέτρεχαν ενδείξεις για την παραπομπή της υπόθεσης στο ακροατήριο, η κρισιολόγηση που ακολούθησε – με τον πιο επίσημο τρόπο μέσω του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους-, καθώς και τα νομικά επιχειρήματα που προαναφέρθηκαν, καθιστούσαν ήκιστα πιθανή την ποινική καταδίκη.

4. Ειδικότερη ποινική αξιολόγηση

Οι παραπάνω σκέψεις είναι ικανές να αποσείσουν κάθε είδους μομφή κατά πολιτικών προσώπων που χειρίστηκαν την υπόθεση κατά τον κρίσιμο χρόνο. Στην πραγματικότητα, όμως, αποτελούν μια μόνον παράμετρο από εκείνες που όφειλαν να συναξιολογήσουν.

Διότι το σημαντικότερο δεδομένο, κατά την κρίσιμη χρονική στιγμή, ήταν η **παράλυση του νοσοκομείου εξαιτίας της επίσχεσης εργασίας** των (περίπου 1100) εργαζομένων λόγω της οφειλής δεδουλευμένων αποδοχών 5 μηνών (από τον Μάιο του 2011). Κατά την ομολογία του Κων/νου Κρέτση, Αντιπροέδρου του Σωματίου Εργαζομένων «Ερρίκος Ντυνάν» ενώπιον της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής : **«Το «Ερρίκος Ντυνάν» καταρρέει, έχει καταρρεύσει»** (26.10.2011).

Δεν χρειάζεται υψιπετής νομική ανάλυση, ούτε εμβριθής επιχειρηματική τεκμηρίωση, για να κατανοήσει κανείς ότι **ένα νοσοκομείο χωρίς εργαζόμενους, χωρίς γιατρούς, νοσηλευτές και βοηθητικό προσωπικό, έχει τεθεί σε τροχιά θανάτου.**

Και ο λόγος για τον οποίο βρέθηκε στην κατάσταση αυτή δεν είναι οποιαδήποτε υπουργική πράξη ή παράλειψη, αλλά αποκλειστικά και μόνο η διαχείριση του παρελθόντος που οδήγησε σε υπέρογκο δανεισμό και υπερχρέωση.

Ατυχώς, η διαχείριση αυτή συνεχίστηκε. Είναι χαρακτηριστικό ότι ακόμα και κατά την κρίσιμη τριετία **2008-2011** δημιουργήθηκαν ελλείμματα ύψους 57,6 εκ. € λαμβάνοντας υπ' όψιν τις υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν στην τριετία αυτή, σε αντιπαράβολή με το τι εισέπραξε το Ντυνάν την ίδια περίοδο (βλ. το από 5/2011 Πόρισμα της *Grant Thornton*).

Η εν συνεχεία επιλογή μίας πολλαπλώς μη νόμιμης ενέργειας (σύμπραξη με ΓΑΙΑ), που οδήγησε στην καταγγελία των δανειακών συμβάσεων και την

εκτόξευση των οικονομικών οφειλών του ΚΙΕΝ, επέσπευσε μια προκαθορισμένη, όπως φαίνεται, πορεία.

Ο τότε Υπουργός κλήθηκε, λοιπόν, να αντιμετωπίσει αυτήν την αδιέξοδη κατάσταση στην οποία είχε περιέλθει το νοσοκομείο εξαιτίας πράξεων και παραλείψεων τρίτων προσώπων.

Ο κύριος γνώμονας της δράσης για τον ίδιο δεν μπορούσε παρά να είναι, πρωτίστως, η ικανοποίηση των απολύτως δίκαιων, εύλογων και βάσιμων **εργατικών απαιτήσεων**, και δι' αυτής η εξασφάλιση της **βιωσιμότητας** του νοσοκομείου.

Με δεδομένη την καταγγελία των δανειακών συμβάσεων, η οποία δεν ανετράπη δικαστικώς, καθώς και την δέσμευση (ενεχύραση) των τραπεζικών λογαριασμών του ιδρύματος από την δανείστρια τράπεζα, οποιαδήποτε καταβολή οφειλόμενων ποσών από τα ασφαλιστικά ταμεία στο νοσοκομείο θα κατέληγε μοιραία στα χέρια της δανείστριας τράπεζας και όχι στα χέρια των εργαζομένων.

Αναπόδραστη συνέπεια αυτού ήταν κάθε κυβερνητική παρέμβαση να είναι ατελέσφορη και θνησιγενής όσο δεν αντιμετωπιζόταν η υφιστάμενη αντιδικία μεταξύ ιδρύματος και τράπεζας.

Υπό το καθεστώς αυτής της αδήριτης ανάγκης και μόνον, ο τότε Υπουργός, εξυπηρετώντας το δημόσιο συμφέρον, και επιδιώκοντας να διασφαλίσει τις νόμιμες εργατικές απαιτήσεις, πρότεινε – χωρίς να μπορεί να επιβάλλει την γνώμη του- την συναινετική επίλυση της υφιστάμενης αντιδικίας μεταξύ Ιδρύματος και Τράπεζας.

Παράλληλα, απέδειξε την ειλικρινή πρόθεσή του για την διασφάλιση της δυνατότητας πληρωμής των εργαζομένων και την συνέχιση λειτουργίας του νοσοκομείου μέσα από την καταβολή ποσών που όφειλαν οι οργανισμοί

κοινωνικής ασφάλισης στο νοσοκομείο, προτού ακόμη υλοποιηθεί οποιαδήποτε συμφωνία μεταξύ των αντιδίκων πλευρών.

Η διατύπωσή του ενώπιον της **Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής** είναι αποκαλυπτική:

«Απελευθέρωσα κάποιες πληρωμές από τον ΟΓΑ και επιτάχυνα κάποιες πληρωμές από το ΙΚΑ. Τότε ξαφνικά βγαίνει στην επιφάνεια η αντιπαράθεση του κ. Μαρτίνη με τον κ. Βγενόπουλο που έχει πάρει δικαστική μορφή και που εμποδίζει την ευόδωση αυτής της προσπάθειας. Ό,τι και να κάνουμε εμείς, εάν τα χρήματα που καταβάλει το ασφαλιστικό σύστημα στο «Ερρίκος Ντυνάν» τα παρακρατεί η Τράπεζα και δεν τα αποδίδει, τότε το νοσοκομείο θα πεθάνει. Προσπάθησα να πω ότι η αντιπαράθεση με τον κ. Βγενόπουλο δεν οδηγεί σε κάποια λύση και πρέπει το νοσοκομείο να αποδεσμευτεί από αυτό» (...)

«Η τράπεζα ό,τι πληρώνουμε ως ασφαλιστικά ταμεία (...) τα παρακρατεί και δεν τα αποδίδει έναντι του χρέους που της έχει το «Ερρίκος Ντυνάν». Τι θα γίνει, ποιος θα πληρώσει, πώς θα πληρωθούν οι εργαζόμενοι και οι προμηθευτές;» (...) «Γιατί με απλήρωτους εργαζόμενους επί μήνες τι σχεδιασμούς να κάνουμε και με απλήρωτους προμηθευτές, που όταν πήγα στο Διοικητικό Συμβούλιο μου έλεγαν ότι απειλούν με εμπάργκο» (...) «ενώ αυτό δεν γίνεται, δεν είναι μόνο ότι οι προμηθευτές απειλούν με εμπάργκο και ότι οι εργαζόμενοι δεν πληρώνονται, αλλά έχουμε το αρνητικό γεγονός της σφράγισης επιταγών και εγγραφής του ιδρύματος στον Τειρεσία»

«Ή θα πάμε σε μία λύση ειρηνική, όπως εμείς από την αρχή έχουμε βοηθήσει να υπάρξει, μια λύση καταλλαγής ή θα είμαστε στις δικαστικές έριδες και το νοσοκομείο θα καταρρεύσει». (26.10.2010)

Την τελική απόφαση, κατά λόγο αρμοδιότητας, **έλαβε το ίδρυμα δια του διοικητικού του συμβουλίου, που ομόφωνα αποφάσισε την παραίτηση από το δικαίωμα παράστασης πολιτικής αγωγής.**

Όπως προκύπτει από την από **1 Δεκεμβρίου 2011** δήλωση παραιτήσεως, που υπογράφει ο τότε Πρόεδρος του ιδρύματος Ανδρέας Μαρτίνης, η

απόφαση αυτή δεν ελήφθη κατόπιν απαιτήσεως του υπουργού, αλλά αφού το συμβούλιο *«έλαβε γνώση των πρόσφατων συναντήσεων και επικοινωνιών που είχε προσωπικά ο Πρόεδρος του κύριος Αντρέας Μαρτίνης με αρμόδια όργανα της Marfin Popular Bank»*.

Στην ίδια δήλωση (παραιτήσεως) ο Πρόεδρος του ιδρύματος αναγνωρίζει ότι *δεν ήταν πρόθεσή της Marfin να βλάψει το Ερρίκος Ντυνάν, ότι στο μεσοδιάστημα από την καταγγελία των δανειακών συμβάσεων και εντεύθεν η Μαρφίν αποδέσμευσε ποσόν που υπερβαίνει τα 11 εκατομμύρια € από τους ενεχυρασμένους λογαριασμούς για την πληρωμή των εργαζόμενων, και ότι η υποβολή της μηνύσεως καθώς και οι συνακόλουθες ενέργειες της Marfin θα μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί αν είχαν δοθεί οι δέουσες εξηγήσεις όπως και έγινε κατά το πρόσφατο χρονικό διάστημα*.

Προκύπτει, δηλαδή, ότι κρίσιμη νομικά και ουσιαστικά για την απόφαση περί παραιτήσεως από το δικαίωμα πολιτικής αγωγής και τα ένδικα μέσα του Ιδρύματος δεν ήταν η οποία δημόσια παρότρυνση του τότε Υπουργού, αλλά η βεβαιότητα των αρμοδίων οργάνων του Ιδρύματος και του Προέδρου αυτού σχετικά με την προώθηση των συμφερόντων του Ιδρύματος μέσω της ενέργειας αυτής.

Υπό το φως των ανωτέρω δεδομένων, παρίστανται απολύτως δικαιολογημένες οι δημόσιες ευχαριστίες του Προέδρου Μαρτίνη προς τον Υπουργό στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής, όπου χαρακτηριστικά ανέφερε *«Το δάνειο μειώθηκε γύρω στα 78 εκατ. Για να ληφθεί αυτό το δάνειο έχουν εκχωρηθεί οι απαιτήσεις από τους διάφορους φορείς που συνεργάζεται το νοσοκομείο προς τη Marfin» (...)* *«Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κ. Υπουργό, αφού έληξε τουλάχιστον θεσμικά το εμπόδιο που έκανε δύσκολη την έλευση του στο νοσοκομείο, ήρθε και έδωσε κουράγιο στον κόσμο και σε μένα οφείλω να πω.»* (26.10.2011).

Η ενσυνείδητη απόφαση των αρμοδίων οργάνων του ιδρύματος να προβούν σε απόπειρα συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς του ΚΙΕΝ με την δανείστρια τράπεζα, αποδεικνύεται από το γεγονός ότι η σχετική συμφωνία μεταξύ του ΚΙΕΝ και της Τράπεζας υπογράφηκε τελικώς στις 11-5-2012, δηλ. **μία εβδομάδα μετά τις εκλογές της 6-5-2012**, οπότε ο Ανδρέας Λοβέρδος, είχε αποχωρήσει από το Υπουργείο Υγείας.

Συνολική αξιολόγηση

Όταν το ΠΑΣΟΚ ανέλαβε την διακυβέρνηση της χώρας το 2009, το ΚΙΕΝ **ήταν ήδη κατάχρεο**, συνεπεία του υπέρογκου δανεισμού και της κακής διαχείρισης από την διοίκησή του για διάστημα πλέον των 10 ετών.

Επί της διακυβέρνησής του 2009-2012 (6/5/2012), το ΠΑΣΟΚ αγωνίστηκε να κρατήσει το Ερρίκος Ντυνάν ανοικτό και τους εργαζόμενους σε αυτό στις θέσεις τους και σε περιβάλλον εργασιακής ασφάλειας.

Ταυτοχρόνως, φρόντισε να είναι διαφανείς όλοι οι χειρισμοί του: ο τότε υπουργός Ανδρέας Λοβέρδος σε διάστημα 13 μηνών προκάλεσε **έξι (!) συνεδριάσεις της διαρκούς επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων για το Ερρίκος Ντυνάν**, τα πρακτικά των οποίων αποφασίστηκε κατά την δεύτερη συνεδρίαση να αποστέλλονται μετά από κάθε συνεδρίαση στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου.

Για την επένδυση ΓΑΙΑ στο Ερρίκος Ντυνάν τη σχετική έγκριση είχε αρχικώς δώσει ο πρώην Υπουργός Δ. Αβραμοπουλος. Η μετέπειτα Υπουργός Μαριλίζα Ξενογιαννακοπούλου απέστειλε ερώτημα στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους για τη νομιμότητα της επένδυσης αυτής. Το Δ΄ Τμήμα του ΝΣΚ απάντησε ομόφωνα πως η επένδυση **δεν ήταν σύννομη**. Η Ολομέλεια του ΝΣΚ επίσης ομόφωνα επιβεβαίωσε την ίδια κρίση, ότι δηλαδή η φερόμενη «σύμπραξη» ΚΙΕΝ και ΓΑΙΑ ήταν παράνομη.

Συνεπώς, για τον τότε Υπουργό Α. Λοβέρδο η αποδοχή της ομόφωνης απόφασης του ΝΣΚ ήταν μονόδρομος. Είναι χαρακτηριστική η σχετική αποστροφή του Γ. Σούρλα σε σχετική ερώτηση για την πάγια και επιβεβλημένη πρακτική αποδοχής των ομόφωνων γνωμοδοτήσεων του ΝΣΚ

από τους Υπουργούς: «Όσο υπηρετούσα, ως Υπουργός, σεβάστηκα απόλυτα (ενν. τις γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ) Το τι λέει ο νόμος και τι λέει η δικαιοσύνη. Και είμαι και οπαδός του Ρήγα «ο νόμος να είναι πρώτος και μέγας αρχηγός».

Εξάλλου, κανείς δεν προσέφυγε στα δικαστήρια εναντίον της πράξης του τότε Υπουργού να αποδεχτεί την απόφαση της Ολομέλειας του ΝΣΚ.

Την εποχή εκείνη το Ντυνάν ήταν χρεωμένο με δεκάδες εκατομμύρια ευρώ, αντιδίκουσε με τις τράπεζες, αντιδίκουσε και με το Κοργιαλένιο, στο οποίο Πρόεδρος ήταν επίσης ο Α. Μαρτίνης, για ποσά εκατομμυρίων. Το Ντυνάν είχε επίσης, πολύ χαμηλή διαθεσιμότητα κλινών, περίπου στο 40%, ήταν δεσμευμένοι όλοι οι λογαριασμοί του, ήταν απλήρωτοι οι 1.000 περίπου εργαζόμενοί του για διάστημα τότε μεγαλύτερο των 5 μηνών, ήταν απλήρωτοι σχεδόν όλοι οι προμηθευτές του, ήταν απλήρωτα όλα τα ασφαλιστικά ταμεία και η εφορία, ενώ ήταν απλήρωτοι και οι εργαζόμενοι του Ερυθρού Σταυρού. Το Ντυνάν αντιδίκουσε και με τη δανειστρία τράπεζά του. Έτσι, κάθε σχέδιο διάσωσης προσέκρουε στην κατάσχεση από την Marfin των όποιων χρημάτων θα του εδίδοντο. Το αδιέξοδο ίσως έλυνε μία παραίτηση από την αντιδικία Μαρτίνη - Βγενόπουλου. Με την εξής σειρά: ο Μαρτίνης δηλώνει πως θα παραιτηθεί από τη μήνυση, η Τράπεζα αποδεσμεύει λογαριασμούς, ο Μαρτίνης παραιτείται στο ακροατήριο. Όλα αυτά συζητήθηκαν με απόλυτη διαφάνεια στη διαρκή επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής, και τέθηκαν στην κρίση Βουλευτών και κομμάτων. Τελικώς επιτεύχθηκε μεταξύ των μερών συμφωνία στις **11/5/2012**, δηλαδή **μετά τις εκλογές**, όταν αναμενόταν υπηρεσιακή κυβέρνηση και ενώ η εκπροσώπηση του Υπουργείου στο Ντυνάν είχε καταργηθεί με νόμο που πρότεινε ο ίδιος ο Υπουργός Υγείας (Ν. 4052/2012, άρθρο 34, παρ.8).

Η προσπάθεια να κρατηθεί το νοσοκομείο ανοικτό, οδήγησε σε συμφωνία Υπουργείου και Α. Μαρτίνη να υπάρξει τεχνικός σύμβουλος που θα κατέθετε προτάσεις, αφού η πώληση είχε νομικά προβλήματα, αλλά ούτε και επενδυτής υπήρχε. Παράλληλα, **αποκρούετο από τον Υπουργό Α. Λοβερδο το ενδεχόμενο να αναλάβει το Δημόσιο τα δεκάδες εκατομμυρίων χρέη του Ντυνάν**. Οι Άγγελος Φιλιππίδης (πρόταση Μαρτίνη)

και στη συνέχεια Λυκούργος Λιαρόπουλος (πρόταση Λοβέρδου) συγκρούστηκαν τελικώς με τον Α. Μαρτίνη.

Μετά από τις εξελίξεις αυτές, ο τότε Υπουργός Α. Λοβέρδος εισηγήθηκε και ψηφίστηκε από την Βουλή η κατάργηση με νόμο της συμμετοχής των εκπροσώπων του Υπουργείου Υγείας στο Ερρίκος Ντυνάν (**παρ. 8 του αρθ. 34 του ν. 4052/2012**), γιατί ήταν φανερό πως η διαχείριση Μαρτίνη μέσω αυτής της συμμετοχής ήθελε να εμπλέκει την Πολιτεία στα θέματά του, χωρίς όμως να αποδέχεται καθαρές και διαφανείς λύσεις, ενώ παράλληλα εισηγήθηκε και τελικώς ψηφίστηκε από τη Βουλή (**άρθρο 29 ν. 4058/2012**), η δυνατότητα του ΚΙΕΝ να πωλεί, μισθώνει, προβαίνει σε χρηματοδοτική μίσθωση και εκμεταλλεύεται, εν γένει, τα περιουσιακά του στοιχεία, συμπεριλαμβανομένου και του Νοσηλευτικού Ιδρύματος ως ομάδας περιουσίας. Με τον τρόπο αυτόν αφ' ενός διευκολύνθηκε η εκμετάλλευση και αξιοποίηση του Νοσηλευτικού Ιδρύματος ως ομάδας περιουσίας, αφ' ετέρου να αποφεύχθηκαν οι κατασχέσεις μηχανημάτων και λοιπών κατ' ιδίαν περιουσιακών στοιχείων από τους πιστωτές και τους προμηθευτές του ΚΙΕΝ. Τελικώς, το Ερρίκος Ντυνάν αποκτήθηκε από την Ημιθέα ΑΕ, θυγατρική της Πειραιώς (η οποία είχε προηγουμένως αποκτήσει τα δάνεια του Ντυνάν από την Marfin), το 2014 μέσω πλειστηριασμού έναντι ποσού 115 εκ. €. Ο πλειστηριασμός έλαβε χώρα κατόπιν δικαστικής απόφασης που επέτρεψε την κατάσχεση και τον πλειστηριασμό του νοσοκομείου ως οικονομικής μονάδας και συνόλου περιουσίας (απόφαση 924/2014 του Ειρηνοδικείου Αθηνών). Η ως άνω δικαστική απόφαση (που επέτρεψε τον πλειστηριασμό) και οι πράξεις της εκτελεστικής διαδικασίας δεν φαίνεται να προσεβλήθησαν δικαστικώς, και ως εκ τούτου κατέστησαν ισχυρές και απρόσβλητες μετά την παρέλευση των νομίμων προθεσμιών. Η εκποίηση του νοσοκομείου ως επιχείρησης (οικονομικής μονάδας και συνόλου περιουσίας) επέτρεψε την διάσωση του νοσοκομείου καθώς απετράπη το ενδεχόμενο του πλειστηριασμού μεμονωμένων στοιχείων παγίων (εξοπλισμού κ.λπ.). Περαιτέρω, ο πλειστηριασμός λόγω του δημοσίου χαρακτήρα του επιτρέπει την ελεύθερη συμμετοχή προσώπων προς διαμόρφωση του κατά τεκμήριο υψηλότερου δυνατού τιμήματος.

Σχολιασμός πορισματικών συμπερασμάτων της πλειοψηφίας

1. Σε καμία παράγραφο του σχεδίου Πορίσματος δεν περιγράφεται ούτε μία αξιόποινη πράξη (γιατί δεν υπήρξε) για διατελέσαντες Υπουργούς και πιο συγκεκριμένα για τον Ανδρέα Λοβέρδο. Άρα δεν υπάρχει περιθώριο για να προσφύγει η Βουλή των Ελλήνων στις διαδικασίες μιας Προανακριτικής Επιτροπής.
2. Σε καμία παράγραφο του σχεδίου Πορίσματος δεν περιγράφεται ούτε μία αδιοπρακτική συμπεριφορά (γιατί δεν υπήρξε) διατελεσάντων Υπουργών και πιο συγκεκριμένα του Ανδρέα Λοβέρδου, που με βάση τους κανόνες του Αστικού και Δημοσιονομικού Δικαίου θα μπορούσαν να στηρίξουν εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου αξιώσεις σε βάρος τους.
3. Σε καμία παράγραφο του σχεδίου Πορίσματος δεν γίνεται ευθεία αναφορά σε ενδεχόμενες πολιτικές ευθύνες του Ανδρέα Λοβέρδου. Οι διαφορετικές υποκειμενικές εκτιμήσεις και κρίσεις των συντακτών του σχεδίου Πορίσματος (της πλειοψηφίας) δεν έχουν καμία τεκμηρίωση που να βασίζεται στο Σύνταγμα και τον νόμο.
4. Όπως σημειώθηκε ήδη, το Νοσοκομείο Ερρίκος Ντυνάν δεν ανήκε ούτε ανήκει στο Κράτος, και το Κράτος δεν διόριζε τη Διοίκησή του κατά πλειοψηφία. Το Ερρίκος Ντυνάν παραμένει ιδιωτικό. Ο Ανδρέας Λοβέρδος κινήθηκε προς την ορθή κατεύθυνση, που δεν ήταν άλλη από την θεσμική ενθάρρυνση να αναλάβει την ευθύνη διοίκησης και διαχείρισης ένας ιδιωτικός φορέας. Που τελικώς έπραξε όλα όσα έχουν προηγουμένως αναφερθεί ως μειονεκτήματα της κρατικοποίησης του Ερρίκος Ντυνάν. Δηλαδή, εξόφληση των χρεών του Ερρίκος Ντυνάν προς το Ελληνικό Δημόσιο, προς τους εργαζόμενους, προς τις Τράπεζες και τους προμηθευτές. Έτσι, σώθηκε το Ερρίκος Ντυνάν.
5. Οι συντάκτες του σχεδίου Πορίσματος υιοθετούν υπαινιγμούς και δεν παραθέτουν γεγονότα, έγγραφα και υποστηρικτικά επιχειρήματα σε βάρος τρίτων προσώπων (επιστημονικού προσωπικού και εξωτερικών συνεργατών), που δεν έχουν καμία σχέση με το αντικείμενο της Εξεταστικής Επιτροπής.

Μοναδικός τους στόχος είναι η ανέξοδη σπίλωσή τους και έμμεσα η κατασυκοφάντηση πολιτικών αντιπάλων.

Συμπερασματική ποινική αξιολόγηση

Κατόπιν αυτών, δεν διαπιστώνεται η πλήρωση της αντικειμενικής υπόστασης του αδικήματος της απιστίας περί την υπηρεσία (ΠΚ 256) είτε και οποιουδήποτε άλλου ποινικού αδικήματος από πολιτικά πρόσωπα κατά την ελεγχόμενη περίοδο για τους ακόλουθους (συνοπτικά) λόγους:

- Το ΚΙΕΝ **δεν συνιστά δημόσια περιουσία**, αλλά κοινωφελές ίδρυμα ιδιωτικού δικαίου, που απολαύει οικονομικής αυτοτέλειας, κατά το (κυρωθέν δια του ν. 2082/1992) καταστατικό του.
- Το Ελληνικό Δημόσιο **δεν χρηματοδότησε το ΚΙΕΝ**. Αντιθέτως, επί υπουργίας Α. Λοβέρδου το Δημόσιο αρνήθηκε να το εντάξει στο ΕΣΥ, και να αναδεχθεί τα χρέη του. Τέτοια τυχόν ενέργεια θα μπορούσε πράγματι να εγείρει ζητήματα απιστίας. Η αποφυγή της ήταν ασφαλώς ωφέλιμη για το δημόσιο συμφέρον και την προστασία των οικονομικών συμφερόντων του Δημοσίου.
- Το Δημόσιο είχε (δια των εκπροσώπων του) μέχρι το 2012 μειοψηφική συμμετοχή στο ΔΣ του ΚΙΕΝ, χωρίς δικαίωμα αρνησικυρίας. Συνεπώς, **δεν είχε ούτε άμεσα, ούτε έμμεσα, ούτε εν τοις πράγμασιν, την διαχείριση της περιουσίας του ΚΙΕΝ**.
- Η επίσπευση του πλειστηριασμού ήταν η κατάληξη **διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης** για την **ικανοποίηση ιδιωτικής απαίτησης**, που είχε λόγω δανείου η Τράπεζα (αρχικώς η Μαρφίν, και κατόπιν εκχωρήσεως η Πειραιώς) έναντι του ΚΙΕΝ. Ο σχετικός υπέρογκος δανεισμός αναλήφθηκε με αποκλειστική ευθύνη και απόφαση της Διοίκησης του ΚΙΕΝ το 2006.
- Κατά το διάστημα έως το 2009, οπότε και έγινε καταγγελία από την Τράπεζα, μεσολάβησε **επιζήμια και σπάταλη διαχείριση** εκ μέρους της διοίκησης του ΚΙΕΝ, η οποία επέφερε οικονομική ασφυξία (: απλήρωτοι εργαζόμενοι σε επίσχεση εργασίας, απλήρωτοι

προμηθευτές οι οποίοι εξέδιδαν διαταγές πληρωμές, επιδείνωση των οικονομικών δεικτών κ.ο.κ.) .

- Η σύμπραξη ΓΑΙΑ – ΚΙΕΝ, που αποτέλεσε τον λόγο καταγγελίας της δανειακής σύμβασης, κρίθηκε από το Τμήμα και την Ολομέλεια του ΝΣΚ (**ΝΣΚ Ολομ. 227/2011**) ομόφωνα (πολλαπλώς) **παράνομη**. Η αποδοχή της γνωμοδότησης από τον Υπουργό αποτελούσε λοιπόν συμμόρφωση με την νομιμότητα και τις υποδείξεις -με εμβριθή τεκμηρίωση- του επίσημου νομικού συμβούλου της Πολιτείας, και μάλιστα ομοφώνως και εν ολομελεία. Η απόφαση του Υπουργού περί αποδοχής της γνωμοδότησης ουδέποτε προσεβλήθη δικαστικώς.
- Η παραίτηση του ΚΙΕΝ από την μήνυση κατά του Α. Βγενόπουλου για απόπειρα εκβίασης αφορά ποινική υπόθεση μεταξύ ΚΙΕΝ και Α. Βγενόπουλου και όχι την αστική διαφορά που οδήγησε στην αναγκαστική εκτέλεση. Η παραίτηση ολοκληρώθηκε στις 11-5-2012, δηλ. μία εβδομάδα μετά τις εκλογές της 6-5-2012. Η σχετική απόφαση δεν ελήφθη κατόπιν απαιτήσεως του Υπουργού, ο οποίος εξάλλου ούτε τέτοια αρμοδιότητα είχε, ούτε μπορούσε να επιβάλλει την θέλησή του συναφώς, αλλά ελήφθη από το ΔΣ του ΚΙΕΝ ως αποκλειστικώς αρμόδιο όργανο, και αφού το ίδιο το ΔΣ *έλαβε γνώση των συναντήσεων και επικοινωνιών που είχε προσωπικά ο Πρόεδρος του κύριος Αντρέας Μαρτίνης με αρμόδια όργανα της Marfin Popular Bank*, και της αποδέσμευσης ποσών άνω των 11 εκ. € από τους ενεχυρασμένους λογαριασμούς για την πληρωμή των εργαζόμενων.
- Τόσο η βασική απαίτηση εκ του δανείου όσο και οι πράξεις της εκτελεστικής διαδικασίας, ήταν δεκτικές δικαστικής προσβολής πλην όμως είτε δεν προσεβλήθησαν ενώπιον των αρμοδίων πολιτικών δικαστηρίων, είτε προσεβλήθησαν ανεπιτυχώς. Ειδικώς δε, για τον πλειστηριασμό του νοσοκομείου, ως συνόλου περιουσίας, ελήφθη από την επισπεύδουσα δανείστρια τράπεζα ειδική άδεια με δικαστική απόφαση (Ειρ.Αθ. 924/2014). Συνεπώς, **ο εκτελεστός τίτλος, η δικαστική απόφαση που παρείχε την άδεια του πλειστηριασμού και οι κατ' ιδίαν πράξεις αναγκαστικής εκτέλεσης, επικυρώθηκαν**

δικαστικώς, και κατέστησαν ισχυρές και απρόσβλητες, ελλείψει λυσιτελούς ασκήσεως ενδίκου μέσου κατ' αυτών.

- Ο πλειστηριασμός, και δη εκείνος της επιχείρησης ως συνόλου περιουσίας, αντί των κατ' ιδίαν πραγμάτων (εξοπλισμού κλπ), λόγω του δημοσίου χαρακτήρα του επιτρέπει την ελεύθερη συμμετοχή προσώπων και διαμορφώνει κατά τεκμήριο το υψηλότερο δυνατό τίμημα.
- Αποτελεί ασφαλώς υποχρέωση των πιστωτών, στο πλαίσιο του καθήκοντος επιμελούς διαχείρισης, να αναγγέλλονται στην διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο στην περίπτωση του Δημοσίου. **Ως εκ τούτου, χρήζει διερεύνησης προς το σκοπό καταλογισμού τυχόν ευθυνών, η καταγγελία ότι το Δημόσιο δεν αναγγέλθηκε για το σύνολο των απαιτήσεών του έναντι του ΚΙΕΝ, παρά μόνο για μέρος αυτών** (ήτοι φέρεται ότι αναγγέλθηκε μόνο για ποσά 185.729 € , 47.647 €, και 921.125 €, έναντι συνολικής απαίτησης 4,5 εκ. €), με αποτέλεσμα εξ αυτού του λόγου να προκληθεί ζημία του Δημοσίου.
- Οι υπόλοιπες αποφάσεις που αφορούσαν το ΚΙΕΝ, όπως π.χ. η δυνατότητα αξιοποίησής του ως ενιαίας επιχειρηματικής μονάδας ή η απόσυρση των (ούτως ή άλλως μειωηφούντων) εκπροσώπων του Δημοσίου από το ΔΣ του ιδρύματος, περιβλήθηκαν τον τύπο του (τυπικού) νόμου και ως εκ τούτου δεν συνιστούν ποινικώς αξιόλογη συμπεριφορά κατά την κρισιολόγηση περί απιστίας.
- Συνεπώς, **δεν διαπιστώνεται ούτε παράνομη πράξη πολιτικού προσώπου, ούτε επιζήμια πράξη, ούτε πράξη διαχείρισης δημόσιας περιουσίας.** Έπεται ότι δεν πληρούται η αντικειμενική υπόσταση του ποινικού αδικήματος της απιστίας περί την υπηρεσία (ούτε και οποιουδήποτε άλλου αδικήματος). Παρέλκει η εξέταση της (επίσης ελλείπουσας) συνδρομής των υποκειμενικών στοιχείων του αδικήματος (ιδίως ο άμεσος δόλος ελάττωσης της δημόσιας περιουσίας και ο ειδικός σκοπός οφέλους του δράστη ή άλλου της).

